

SÖKAREN

NR 6

Kjell Jonsson

1976

LÖSNUMMERPRIS 5:00 inkl moms

Dr Reima Kampman i presskonferens hos Askild & Kärnekull

Överläkaren, psykiatern Reima Kampman från Uleåborg i Finland har blivit mycket uppmärksammasad för sin forskning kring människans "sidopersoner". Med anledning av att en

bok av honom kommit på svenska i år anordnade hans svenska förlag en presskonferens. Sökaren var där. Se sidan 4!
(Bild FLT-Telefoto.)

Postorderbokhandeln Edista

Besök hos Bertil och Ulla Kuhlemann

Text: Pia Ringstrand. Bilder: Rein Vålme

Edista — hur många vet egentligen vad som döljer sig bakom det namnet? Jag visste ingenting, när jag första gången kom på besök dit ut.

En god vän bad mig följa med förbi "Bertil", för han skulle hämta en bok där. "Jag vill att du ska träffa Bertil", sa min vän. Han visade mig fram till en villa ute i Enebyberg med syrener och äppelträd i trädgården. Ulla och Bertil Kuhlemann tog emot oss och vi satt i den soliga hallen och pratade en god stund. Min vän fick sin bok och jag fick uppleva Edista inifrån.

Bertil visade mig ner i källaren, där hela boklagret finns. Böcker har alltid fascinerat mig, eftersom det kan rymmas så otroligt mycket mellan ett par bokpärmar, så mycket av en annan människas tankar.

Edista har specialiserat sig på ut-

ländsk litteratur inom UFO, ockultism, ESP och andlig utveckling, främst på engelska men även något på tyska. Det är i första hand en postorderfirma genom vilken man kan beställa svåråtkomlig litteratur från utlandet, framför allt USA och England. Men man kan även besöka denna rofyllda plats och själv få se de böcker som finns på lager. Kanske har man då turen att få växla ett par ord med Bertil om vad som finns och vad som kanske skulle passa just en själv. Bertil känner bäst till böckerna, medan Ulla tar hand om expeditions- och kontorsgöromålen.

Vid mitt senaste besök hos familjen Kuhlemann passade jag på att fråga Bertil hur det hela egentligen började. Och han berättade:

— Jag hade 1961 börjat att läsa

lite om UFO samt lyssna på teosoferna och spiritualisterna. Där kunde man låna och även köpa böcker. Ifologiska Sällskapet, som man naturligtvis också var med i på den tiden, om man var intresserad av UFO, hade två resväskor med vid varje möte. En innehöll utlåningsböcker och en böcker som såldes. Därigenom kom man i kontakt med intressant litteratur och ville gärna skaffa en del speciella titlar. Men det var väldigt svårt att importera böcker, tyckte den person som hade hand om dessa resväskor.

— Efter något år tyckte jag det fanns alldeles för många böcker som jag behövde läsa men som det inte gick att få tag på. Det gick varken genom den vanliga bokhandeln eller genom dessa tre organisationer. Då sökte jag, som privatman,

få kontakt med bokförlag, framför allt i USA.

— Jag försökte beställa flera exemplar av varje boktitel för att få rabatt. Men det gick som regel inte. Man ville ha att göra med en firma, inte med en privatperson. Då bildades Edista.

Jag blev nyfiken på varför Bertil valt namnet Edista, och frågade honom.

— Jo, sa han, jag hade tidigare haft flera firmor, för teknisk materiel och skolmateriel m.m. En av dessa hette Educta, från engelskans education=utbildning. När jag funderade på vad den här bokhandeln skulle heta, tänkte jag, att den ska tillhandahålla material som människor kan använda för att utveckla sig själva. Så blev det Edista, vilket är bildat av olika fragment från latinet.

— Och jag började importera böcker, i början mest UFO-litteratur. Det växte så smått med några titlar då och då. Kamrater fick reda på det och började beställa. De hittade titlar som de själva ville ha, och jag fick jaga förlagsadresser. Vi hade skaffat en bokhylla till vår hall. Men den blev snart full. Vi flyttade till en större våning och ordnade plats för fler böcker. 1965 överlät jag firman på min fru, eftersom jag själv fått allt mindre tid över. Ungefär då märkte jag, att mitt intresse för UFO-litteraturen började avta. Det växte i stället upp ett intresse för ockult och andlig litteratur.

Jag frågade Bertil vilka framtidsplaner Ulla och han har för Edista. Då kom vi in på ekonomi, och hans svar blev:

— När vi flyttade hit ut till Enebyberg, kom det här huset att kosta en hel del i renovering, och vi hade inte råd att expandera så som annars hade varit ganska naturligt. Det innebär att Edista idag fungerar främst som en förmedlingskanal. Allt eftersom det kommer in beställningar på böcker, tar Edista fram dem. Vi mäktar privatekonomiskt inte med att fortsätta att bygga upp lagret i någon större utsträckning, utöver den nuvarande omfattningen. För närvarande finns det ca 600 titlar i lager, de flesta med 3-7 exemplar.

Vad rekommenderar du personer, som inte vet riktigt vad de bör läsa?

— Man får lov att bedöma vad som kan passa i varje enskilt fall. Varje individ har ju sina utvecklingsfaser, och alltså passar olika slags böcker vid olika tidpunkter.

Visst kommer det vänner och frågor: "Bertil, kan du rekommendera någon bok till mig?" Då brukar jag fråga vad de just nu arbetar med inombords. Med utgångspunkt därifrån kan man sedan för det mesta plocka fram några böcker att välja på. Det är nästan alltid någon som passar.

Vilka böcker anser du är viktiga?

— Inom det andliga området finns två utgivningar som för mig varit de viktigaste, nämligen Henry T. Laurency med två verk, "Kunskapen om verkligheten" och "De vises sten", samt hela S:t Germainseriens sju volymer. De senare säljs inte i handeln utan finns till förfogande hos Viola Lowald i Stockholm, som står för "The Stockholm 'I AM' study group". Dessa böcker är kanske lite svåra att ge sig i kast med för en "nybörjare" på området. Då finns i stället böcker som Gita Keillers "Låt livet leva", Alexanderssons "Det levande vatten" och Bachs "Måsen Jonathan Livingston Seagull". På Larsons förlag har utgivits många böcker som är väldigt fina och som på ett enkelt sätt leder in till det andliga tänkandet.

Vilken bok har du själv haft störst glädje av att läsa i ditt liv?

— Första tredjedelen av "Kunskapen om Verkligheten" var verkligen fantastisk. Jag hade försökt läsa den 3-4 gånger. 5:e gången gick det! Det hade då gått 6 år från det att jag först provade på att läsa boken. Den gav möjligheten att placera in en massa små pusselbitar i en enda helhetsbild. Sen var det väldigt naturligt att fortsätta med S:t Germainseriens böcker, tyckte jag.

Då Edista drivs med måttliga pålägg som motsvarar vad som krävs för att täcka omkostnaderna, ligger priserna betydligt lägre än hos bokhandlarna i stan. (För dem är ju lokalhyrorna betydligt högre bl.a.) Som ett exempel kan nämnas att en bok som i handeln kostade 35 kr, låg under 30 kr hos Edista. Man kan ringa och få prisuppgifter på de böcker som finns i lager. 6 olika boklistor kan sändas, om man begär att få dem, 4 englandslister, en USA-lista samt en UFO-Space-lista. En del böcker finns i lager, andra kan beställas från utlandet, vilket kan ta sin tid, men ändå löna sig. Om man önskar en bok skickad, kan man lämpligen undvika den extrakostnad som postförskott

medför genom att ta reda på exakt belopp inklusive B-trycksaksporto och betala in det i förväg. Då kommer man billigast undan! Men för alla som bor i närheten av Stockholm rekommenderar jag ett besök. Ring innan, så att någon säkert är hemma.

Jag har en känsla av att många människor inte känt till Edista och vilken hjälp man därifrån kan få med att skaffa svåråtkomlig litteratur från utlandet. Adressen är EDISTA, Box 4003, 180 10 Enebyberg och för besök, Västerängsvägen 51 B efter överenskommelse på telefon 08/758 62 50.

Edista är alltså grundat och uppbyggt helt på en personlig strävan att själv utvecklas, bl.a. genom att läsa speciell litteratur och dela med sig av litteraturen. — Men inte dela med sig bara av den, utan av

Forts. på sidan 28

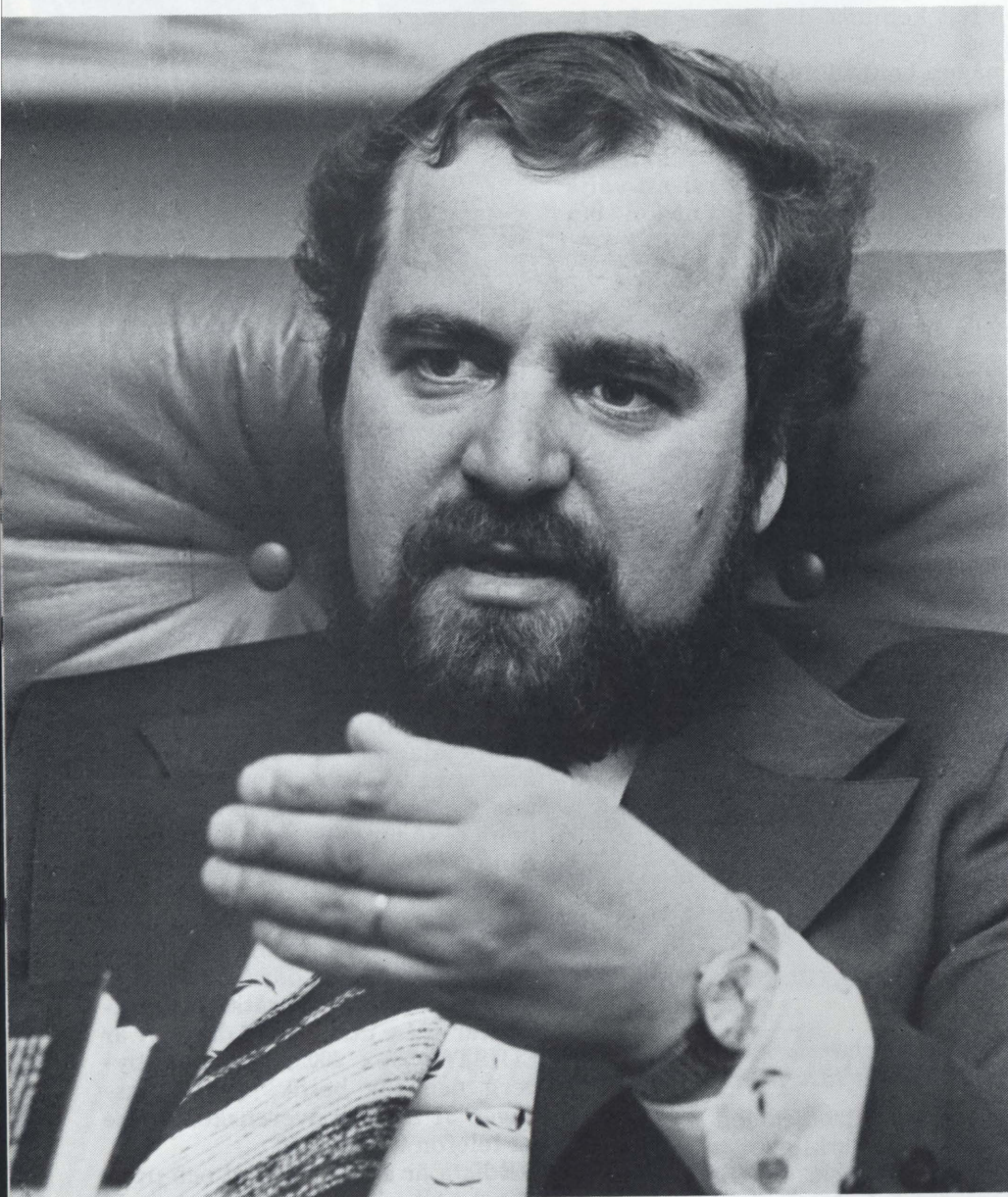

Bild: FLT-Telefoto

REIMA KAMPMAN på Sverigebesök

Den finske "sidopersonsforskaren" Reima Kampman var i Sverige i slutet av april och början av maj på inbjudan av hans svenska förlag Askild & Kärnekull och Föreningen för klinisk och experimentell hypnos. Han hade en presskonferens den 29 april och samma dag ett föredrag i ABF-huset, anordnat av Föreningen för Psykobiophysik. 1 och 2 maj ledde han ett forskningsseminarium i ämnet The Dynamic Relationship Between Multiple Personalities.

Dr Kampman har som bekant gjort experiment, där han genom

hypnotiska suggestioner fört sina försökspersoner tillbaka till förlutna tid — även till ett liv före födelsen. Många har gjort sådana försök tidigare, bl a John Björkhem. Men Kampman har velat undersöka hur vanligt fenomenet hypnotiskt framkallade sidopersoner är inom en normalbefolkning.

(Se artikel av dr Kampman i Sökaren nr 1 i år samt en bokrecension i detta nummer!)

På presskonferensen ställde vi frågan om de försökspersoner som suggererats tillbaka till en tid före födelsen, efteråt minns något av

vad de sagt under hypnosen.

Det är olika, svarade dr Kampman. Ibland gör de det, ibland inte. Mycket bra försökspersoner, som kan gå ned i djup trans, kommer inte ihåg något. Men det finns tekniker som hypnotisören kan använda för att få dem att minnas. Det kanske inte är bra för dem att efter experimentet höra sig själva berätta på bandet utan att minnas något av detta. Därför kan man ge dem suggestioner så att de erinrar sig alltsammans efteråt.

Hur tolkar försökspersonerna själva sina sidopersoner?

— De kan inte tolka dem. De finner bara att de kommer någonstans ifrån. De kan inte förstå vad det är, utan är lika förvånade som jag.

Är det möjligt att de faktiskt har varit dessa personer förut?

— Jag tror inte det är fråga om reinkarnation. De här människorna, som jag experimenterat med, har nog inte levt dessa liv tidigare.

Det är fantasier alltsammans?

— Ja, men fantasierna är omedvetna.

Men när ni upprepar experimenten, alltså för personerna tillbaka till samma tid igen, så upprepar de samma identitet och samma händelser. Hur vill ni förklara det?

— Det mänskliga sinnet är bekvämt av sig. Om vi flera gånger försätter det i samma hypnotiskt framkallade stressituation, så möter det denna på samma sätt. Det ligger närmast till hands att alltid svara lika på samma frågor från hypnotisören.

Men dr Kampman berättar att han en gång åter hypnotiserade några personer sju år efter de första experimenten. Och då hade i vissa fall sidopersonerna ändrats. Detta torde visa, säger han, att det inte kan vara fråga om verkliga minnen av händelser i tidigare liv.

Har dr Kampman någon gång försökt kontrollera uppgifter som lämnats av sidopersoner?

Ja, ibland. Men även om man skulle finna att den personlighet som kommer fram under hypnosen, verkligen har levat, så skulle detta inte bevisa reinkarnation. Försökspersonen kan ha fått korrekta informationer på annat sätt, tex från något han läst eller hört men "glömt". Kanske är det så att hjärnan tar upp en del som vi förblir omedvetna om — om vi tex läser i

en bok, så kan hjärnan registrera ett samtal som samtidigt förs i vår närhet men som vi inte ägnar vår medvetna uppmärksamhet — eller om vi likgiltigt bläddrar i en bok, så kan hjärnan registrera vad ögat ser och bevara detta i det undermedvetna. Blå sådant material skulle sedan kunna komma fram under hypnosen.

— Men där vi kunnat göra kontroller har det visat sig att den sekundära personligheten inte existerat i verkligheten. Vid ett tillfälle gav en flicka under hypnosen exakta uppgifter om sidopersonen. Hon uppgav namn, adress och exakt dag, när hon, fem år gammal, dog under ett flyganfall mot Helsingfors 1939. Vi kontrollerade. Det visade sig att det inte funnits någon sådan flicka. Genom att försätta henne i hypnotiskt tillstånd undersökte vi var informationerna om det tidigare livet kom ifrån. Det visade sig då att alltsammans grundade sig på vad hon läst i en bok. Vi hittade boken och fann där en liknande berättelse om en liten flicka som dött under ett flyganfall.

Kan man göra age progression-experiment, dvs föra en person in i framtiden?

— Ja, det är möjligt. Men själv har jag inte gjort så många experiment av den typen. Om försökspersonen får veta vad han sagt under hypnosen, kan det hända att han tror att det skall inträffa. Detta skulle kunna inverka mycket obehagligt på hans liv, och han skulle också i rädsla kunna suggerera sig själv, så att en tragisk händelse, som han berättat, verkligen inträffade. Age progression-experiment har gjorts, men jag har för min del varit mycket försiktig med dem.

Har dr Kampman själv någon gång blivit hypnotiserad och har han några sidopersoner?

Nej, han har inte ställt upp som försöksperson vid hypnosexperiment. Vid ett tillfälle bara, när han började studera detta ämne, deltog han i ett massexperiment och var då i lättare hypnos.

Till slut: vilken betydelse har nu dessa experiment med sidopersoner? Vilka lärdomar ger de oss?

— Det är jag inte rätt person att svara på, tycker dr Kampman. Men jag tror att de ger vissa nya informationer om det mänskliga undermedvetna.

Anm. Dr Reima Kampman är överläkare vid psykiatriska avdelningen på Uleåborgs universitetssjukhus.

Amerikansk UFO-historia

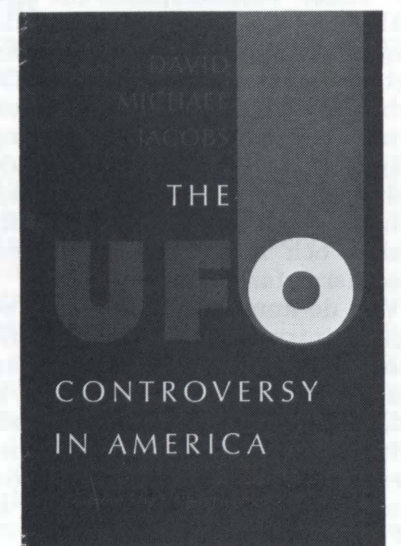
Utmärkt bok av professor D.M. Jacobs

En av de bästa UFO-böcker som finns skrivna är historieforskaren David Michael Jacobs *The UFO Controversy in America* (Indiana University Press. Bloomington & London, 1975). Den behandlar UFOs i Förenta staterna från 1896 till 1974 — ett vetenskapligt, psykologiskt, socialt drama från början till slut. Några av huvudfigurerna: den länge alltför försiktige men sedan frispråkige J. Allen Hynek, den intensive, orädd och idealistiske James McDonald, den något paranoid Donald Keyhoe, den fördomsfulle, motvillige UFO-forskaren Edward Condon — samt amerikanska flygvapnet, som tills det gav upp sina UFO-undersökningar i december 1969 hela tiden, på CIA:s tillsyn, försökte tysta ned allt som hade med UFOs att göra.

Flygvapnet gjorde vilseledande och ofta bedrägliga uttalanden, och många UFO-intresserade med major Keyhoe i spetsen trodde att förklaringen till detta beteende var att myndigheterna visste att UFOs var farkoster från världsrymden och fruktade panik, om sanningen släpptes ut. Men i själva verket fruktade man UFO-rapporterna! Man trodde att dessa i en krissituation för landet kunde utgöra en fara. Försvarspersonal kunde tex tro att fientliga projektiler var UFOs och negligera dem. Dessutom skulle folks benägenhet att se UFOs kunna användas av fienden i en psykologisk krigföring genom påstående att UFOs var deras hemliga vapen mot vilka inget skydd fanns. Men om man gjorde allt för att ta bort det som stimulerade dessa rapporter, så skulle de, resonerade man inom CIA och flygvapnet, försvinna av sig själva.

Det var strax efter andra världskriget, under det kalla krigets tid, då man fruktade en sammandrabbning med Sovjet, som de amerikanska myndigheterna gjorde detta ställningstagande.

Men i början hade man inom flygvapnet verkligen allvarligt sökt efter lösningen på UFO-gåtan. Och det fanns folk inom UFO-undersökningsgruppen som lutade åt en utomjordisk förklaring. Men snart

tog den åsikten överhanden, att UFOs saknade objektiv realitet — därför att det helt enkelt inte kunde finnas några "flygande tefat". Och det blev då flygvapnets uppgift att tala om för allmänheten att alla UFOs hade en naturlig förklaring och att ingenting tydde på att det fanns några utomjordiska rymdfarkoster i jordens atmosfär.

Den pensionerade flygmajoren Donald Keyhoe inträdde på UFO-arenan 1950 genom en artikel i tidskriften *True* med rubriken *The Flying Saucers are Real* (de flygande tefaten är verkliga). Den blev en av de mest lästa och diskuterade artiklarna i hela den amerikanska journalistikens historia och inledningen till en långvarig fejd mellan Keyhoe och flygvapnet. Keyhoe var en god skribent, fast hans tänkande var litet lösligt och hans synpunkter inte alltid övertygande. Men med energi och målmedvetenhet arbetade han med att bekämpa flygvapnets nedtystning av UFO-frågan. Han blev det ledande namnet bland dem som var otillfredsställda med myndigheternas behandling av UFO-rapporter. 1956 blev han ordförande i den privata UFO-forsknings- och påtryckningsgruppen NICAP (National Investigations Committee on Aerial Phenomena).

I amerikanska massmedia var meningarna delade. Ofta förlöjli-

gades UFO-vittnen, och vetenskapsmän trädde fram och talade om hur omöjligt det var med flygande tefat och att dessa rapporter hade en fullt naturlig förklaring — några vetenskapsmän förklarade ett fall som en väderballong, andra ansåg att det var en hägring, åter andra att det rört sig om masshallucinationer osv. — var och en hade sin bestämda uppfattning beroende på vilket vetenskapsområde han själv verkade inom. I massmedia pågick en intensiv debatt. Läsvärdet var stort i artiklar om UFOs, och radio och TV ägnade stort utrymme åt tefatsfrågan. Inte minst släppte man fram sk kontaktade, människor som påstod att de hade erhållit budskap från rymdmänniskor och ibland även fått resa med deras farkoster.

Vad de kontaktade sa gjorde ett löjligt intryck på många människor, inte minst vetenskapsmän. Många förmådde dessutom inte se skillnaden mellan de kontaktade och människor med ett seriöst intresse, och detta bidrog till att försena en vetenskaplig behandling av UFO-problemet.

De mest kända av de kontaktade var George Adamski, Truman Bethurum, Daniel Fry, Orfeo Angelucci, Howard Menger och George Van Tassel. Adamski hade förut drivit något som han kallade Tibets Kungliga Orden och kallat sig professor. Han hade förgäves försökt etablera sig som religiös mystiker. 1946 kom han ut med en roman om en resa till stjärnorna; den hette *Pioneers of Space* (rymdens pionjärer). Därefter blev han UFO-kontaktman och skrev böcker och höll föredrag om föregivna verkliga kontakter med rymdbröder.

50- och delvis 60-talet var de kontaktades stora tid. Numera har de nästan försvunnit. Om anhängarna till dessa profeter säger professor Jacobs att de inte frågade efter bevis. Men han nämner också att de kontaktade själva verkade uppriktiga. "Seriösa undersökare slogs alltid av de kontaktades uppriktighet och av hur folk tycktes vilja tro på dem."

Astrofysikern J. Allen Hynek blev flygvapnets astronomiske konsult i UFO-frågor. Han skulle bl a avgöra om det fanns en astronomisk förklaring till bestämda UFO-händelser. Men han kom att göra en lång rad egna platsundersökningar och fick en utomordentlig sakkännedom. Till en början trodde han inte att det fanns någon verklighet bakom dessa rapporter om UFOs, men småningom ändrades hans inställning — och till

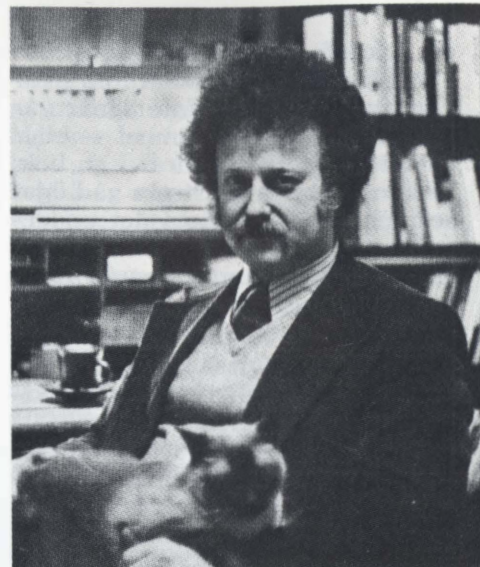
sist trädde han fram som en ivrig förespråkare för UFO-forskning, öppen även för tanken att en del UFOs kunde vara av utomjordiskt ursprung.

Ständigt hände det att UFO-vittnen förlöjligades i massmedia, även av vetenskapsmän. De karakteriserades som ovanligt korkade människor. Hynek var den förste vetenskapsman som insåg förlöjligandets skadliga verkningar. Han påpekade att förlöjligande inte var en del av den vetenskapliga metoden och att allmänheten inte borde få intrycket att det förhöll sig så.

Exemplen på det vetenskapliga samfundets inställning till UFO-frågan gör ett beklämmande intryck. Högt begåvade forskare gör lika kategoriska som ogrundade påståenden. Med få undantag betraktar man tanken att UFOs skulle kunna vara av utomjordiskt ursprung som löjlig. 1953 samlades under tre dagar — sammanlagt tolv timmar — fem framstående vetenskapsmän för att på flygvapnets uppdrag göra en bedömning av UFO-frågan. Det var den sk Robertsonpanelen. De tittade ingående på åtta fall, summariskt på femton och såg två filmer. Efter denna snabbgranskning uttalade panelen att UFOs inte utgjorde någon fara för landet. Rapporter om UFOs var ingenting för naturvetenskapsmän utan för psykiatrer. — Mindre än fyra dagar hade de höglärda vetenskapsmännen ägnat åt UFOs. Medan Hynek, som sysslade med frågan i över fyra år, inte hade kunnat komma till någon slutsats! Men varför talade inte Hynek ut inför panelen? Han vågade inte! Han var, som han uttrycker det, bara "småpotatis" på den tiden och kunde inte utmana det vetenskapliga samfundet. Han var rädd att bli förlöjligad och riskera sin karriär. Han valde att låta UFO-fenomenet bevisa eller motbevisa sig självt.

Den mest energiske bortförklararen av UFOs blev professorn i astronomi vid Harvard Donald Menzel. Han förklarade att UFOs framför allt var ovanliga atmosfäriska fenomen såsom temperaturinversioner, reflektioner, optiska illusioner osv. — men framför allt hägringar. Tanken att UFOs kunde vara av utomjordiskt ursprung betraktade han som löjlig.

När Coloradouniversitetet 1966 började en stor vetenskaplig undersökning av UFO-frågan, var många förhoppningsfulla, på båda sidor, men det hela tycks ha gått snett från början. Condon visade sig med detsamma vara mycket fördomsfull och gjorde offentliga uttalanden

Bitr. professor D.M. Jacobs

som var tendentiösa mot den interplanetariska hypotesen. Även UFO-projektets koordinator Low hade klart förutfattad mening. Spänningar uppstod inom projektet, och två av forskarna fick sparken, bland dem professor Saunders som var öppen för en utomjordisk förklaring.

Efter Condonkommitténs negativa resultat — att det inte fanns något skäl att fortsätta studera UFO-rapporter — lade flygvapnet ner sin UFO-undersökningsavdelning. Många trodde på Condon — inte minst pressen som excellerade i spydigheter gentemot de "UFO-troende". Men UFO-fenomenet självt lät sig inte påverkas. Condon hade försökt begrava tefaten, men som Hynek ironiskt skriver i förordet till Jacobs bok: "det visar sig att liket inte ens var närvarande vid begravningen".

Jag vill rekommendera professor Jacobs bok. Den är ett förnämligt arbete, en av de cirka dussinet bra UFO-böcker som finns på engelska (så långt min kännedom räcker).

SM

UFO OCKULTISM ESP

ANDLIG UTVECKLING

Engelskspråkig litteratur
700 titlar i lager varav 100 i pocket.

Rekvirera våra boklistor!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

Besök gärna vårt lager efter överenskommelse per tfn 08/758 62 50.

SÖKAREN-JURY

bedömer UFO-böcker

Altmeister GÖSTA REHN i topp

En jury på 13 personer — Roland Adlerberth, Thorvald Berthelsen, Håkan Blomqvist, Bertil Falk, Sven-Olof Fredrikson, Anders Germandt, Ulf R. Johansson, Kjell Jonsson, Bertil Kuhlemann, Anders Liljegren, Bertil Nilsson, Sven Schalin och Olle Öhman — har för Sökaren satt poäng på böcker i ämnet UFOs, som kommit på svenska de senaste 10 åren.

De har använt följande skala

5 = Mycket bra, toppbok

4 = Många förtjänster, kvalitetsbok

3 = Vissa förtjänster, läsvärd

2 = Godkänd men ganska likgiltig

1 = Inte bra, rekommenderas ej

0 = Mycket dålig, läsning meningslös

Vi har tagit med dels rena UFO-böcker — och dit räknas de svenska originaltitlarna med undantag av Semitjovs "Det kommer en dag..." — och dels några skrifter i UFO-ämnets utkanter, t ex Däniken och böcker av Däniken-typ, som inte direkt, eller inte alls, handlar om UFOs men som ändå kan vara av intresse i sammanhanget. Till den senare kategorin hör de flesta av översättningarna.

UFO-litteraturen på svenska är inte imponerande. Jämför man med parapsykologin, så ligger det här området långt efter. Framför allt saknas översättningar av bra utländska arbeten. I medvetande om detta bad vi jurymedlemmarna att nämna de utländska böcker som de ansåg borde översättas till svenska. En bok av professor Hynek nämndes flest gånger: 9.

9 J. Allen Hynek, *The UFO Experience*

5 John A. Keel, *Operation Trojan Horse*

5 Jacques Vallée, *Anatomy of a Phenomenon*

5 Jacques Vallée, *Passport to Magonia*

3 Charles Bowen, *The Humanoids*

3 Jacques och Janine Vallée, *Challenge to Science*

2 Ion Hobana och Julien Weverbergh, *UFO's From Behind The Iron Curtain*

2 Donald E. Keyhoe, *Aliens From Space*

14 titlar nämndes vardera en

Resultat

Först anges poäng i genomsnitt, och därefter, inom parentes, antalet jurymedlemmar som läst och bedömt boken.

Svenska författare

4,1 (11) K. Gösta Rehn, *Tefaten är här!*

4 (11) Sven Magnusson, "Flygande tefat" ... vad säger vetenskapen?

3,8 (12) K. Gösta Rehn, *UFO! Nya fakta om de flygande tefaten*

3,7 (11) K. Gösta Rehn, *De flygande tefaten. Dokument och teori.*

3,6 (9) Eugen Semitjov, *Det kommer en dag...*

2,9 (8) Eugen Semitjov, *De otroliga tefaten*

2,2 (10) Staffan Stigsjö, *Tefatsfolket ser oss*

2,1 (11) Bjarne Håkansson, *UFO-gåtan*

1,7 (3) Borgny Tingstedt, *UFO och relativitetsteorin*

1,3 (10) Staffan Stigsjö, *Tefatsfolket — vänner eller fiender?*

Översättningar

4 (3) Andrew Tomas, *Vid fjärran världars stränder*

3,8 (5) Josef F. Blumrich, *Då öppnades himmelen*

3,6 (5) Andrew Tomas, *Vi var inte först*

3,4 (7) Robert Charroux, *På jakt efter det oförklarliga*

3,3 (8) Gerhard Gadow, *Olösta forntidsgåtor*

3,1 (10) Erich von Däniken, *Olösta gåtor ur mänsklighetens förflutna*

3,1 (9) Morris K. Jessup, *UFO och Bibeln*

3 (8) Erich von Däniken, *Gudarnas spår*

2,9 (9) Erich von Däniken, *Gudasäd*

2,9 (7) Wilbert B. Smith, *Fakta om flygande tefat och deras drivmetoder*

2,8 (6) Ernst von Khuon (red.), *Var Gud astronaut?*

2 (7) Andrija Puharich, *Mysteriet Uri Geller*

gång, bl. a. böcker av Fort, Fuller, Jung, Keel, Keyhoe, Lorenzen och McDonald.

Vi uppmanar svenska bokförläggare att se till att i första hand Hynek kommer ut på svenska. Han är ett centralt namn inom ufologin. Under sina 20 år som amerikanska flygvapnets astronomiske konsult i UFO-frågor, då han bl. a. gjorde en lång rad egna platsundersökningar, skaffade han sig insikter i ämnet som kanske ingen annan förr eller senare. — En dansk utgåva av hans bok finns redan. I USA är han utgiven av Henry Regnery Company, Chicago. (Professor Hynek har adressen c/o Center for UFO Studies, 924 Chicago Avenue, Evanston, Ill. 60202, USA. Även dr Vallée kan nås över den adressen.)

För vår egen del vill vi nämna professor David Michael Jacobs' *The UFO Controversy in America* — en alldeles utmärkt historisk skrivning (författaren kan nås på Hyneks adress) samt även Philip Klass' två böcker (Philip J. Klass,

560 "N" Street, S.W., Washington D.C. 20024, USA).

Fem svenska förlag har sedan mitten av 60-talet gett ut minst tre böcker inom det här området. Lycosammast har — enligt juryns mening — Zindermans varit med 3,9 poäng i genomsnitt på 4 böcker.

Jurymedlemmarnas poängsättning på de utgivna böckerna gick till så att de fick brev med författarnamn och titlar utskrivna samt utrymme för poängsiffra. På baksidan kunde de anteckna böcker som de rekommenderade för översättning. Svaren sändes till Bertil Nilsson i Göteborg, som klippte bort namnuppgiften längst ned på papperet och sedan sände alla svaren samtidigt till Sökaren. Därmed blev SM okunnig om vem som satt vilka poäng — så alla torde ha kunnat bedöma även SMs bok fullt uppriktigt. — Roland Adlerberth har meddelat att han inte poängsatt de böcker som han själv översatt.

SM

Överlever människan döden?

Sökaren-enkät

Innebär döden en fullständig utplåning av det som är Jag? Är Jag bara något tillfälligt, fött av slumpen, som existerar i oändligheten under en kort sekund — och som aldrig har funnits före denna sekund och aldrig skall bli till igen? Eller finns det en fortsatt tillvaro på andra sidan gränsen? Är Jag förmer än ett löv som faller om hösten och blir till mull? Skall Jag kanske leva vidare under lång, lång tid och uppleva mer och Mer och MER? Är Jag kanske odödlig?

Frågan om Jag har en framtid är stor och tung, en av de frågor som gjort människan religiös.

Vi försökte en enkät i detta betydelsefulla ämne — sände några spörjande rader till personer vilkas uppfattning vi gärna ville veta. Från elva kom svar, nämligen professor Alf Ahlberg, fil.dr Walther Eidlitz, fil.dr Rolf Ejvegård, författaren Clas Engström, fru Eva Hellström, innehavaren av Buddistiska Förlaget Erling Johannesson, författarinnan Birgit Lange, kyrkoherde Ingvar Laxvik, fillic. Gustaf Lundgren, lektor Sten Rodhe och apotekare Rafael Sevelius. Dessutom har citat gjorts från Nils-Olof Jacobsons bok *Liv efter döden?*, och SM har också sagt sin mening. — Ejvegård är ordförande i Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, och Eva Hellström var länge sekreterare och sammanhållande kraft där. Birgit Lange, Laxvik och Jacobson har skrivit böcker i ämnet

parapsykologi. Rodhe är kristen, Eidlitz hindu, Johannesson buddist och Sevelius spiritualist, Engström är en skeptiker som tagit den religiösa problematiken såpass mycket på allvar att han utträtt ur statskyrkan. Ahlberg och Lundgren är kända kulturpersoner, som i många år varit starkt engagerade i livs-

åskådningsfrågor.

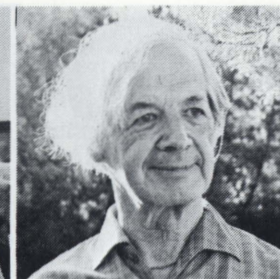
Vad vi ville veta var de tillfrågades personliga uppfattning om individuell, mänsklig överlevnad av döden — om de anser den säker, sannolik, möjlig, osannolik eller omöjlig. De kunde i svaret ange något av alternativen och/eller kommentera frågan. Några tänkbara

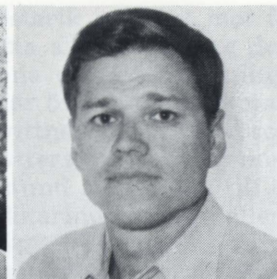
Från ett berömt kloster i Kiev, Ryssland, vilket heter Petjerskaja Lavra och nu är museum. Det grundades på 1000-talet och var ett centrum för den andliga odlingen under medeltidens första del. 100-tals munkar bodde där. 110 martyrgrovar finns i katakomber under klostret. (Bild: Rein Vålme.)

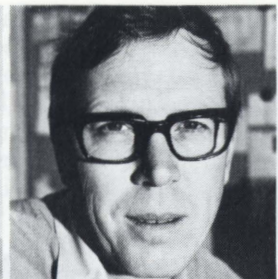
Alf Ahlberg

Walther Eidlitz

Rolf Ejvegård

Clas Engström

Erling Johannesson

följdfrågor nämndes också. Hur kan fortlevnad tänkas vara — i en andevärld, ett paradiset, ett dödsrike eller som återfödelse på jorden? Varar livet efter döden i evighet eller endast under någon tid? Lever hela personligheten vidare eller bara en del av den? Kan själen existera sedan dess fysiska hölje upphört att fungera? Är inte själkropp en odelbar helhet?

ALF AHLBERG

Individuell överlevnad i någon form, helt eller delvis, temporärt eller varaktigt, anser jag visserligen inte omöjlig eller otänkbar men ytterst osannolik. "Själens odödlichkeit", en föreställning som från platonismen tidigt kom in i kristendomen, bygger på den felaktiga tron, att människan "består av kropp och själ", medan den enkla sanningen är, att människan är en odelbar helhet. De spiritistiska fenomenen, som åneropas för tron på "själens" självständiga överlevnad, torde, där de inte beror på medvetet eller (säkert vanligare) omedvetet bedrägeri, kunna reduceras till parapsykologiska processer, vilkas fakticitet jag inte betvivlar.

Skulle vi efter döden övergå i andra livsformer utan att minnas de föregående, kan jag inte finna annat än att det vore liktydigt med förintelse.

Den enda möjlighet till något slags överlevnad som jag kan tänka mig är den, som ligger i linje med Kants tanke, att den värld i tid och rum, som vi kallar "verklighet", är en fenomenvärld och att döden är ett uppvaknande till den sanna verkligheten, om vars väsen vi nu ingenting kan veta. Men jag medger att det är dunkla spekulationer, som här inte är rätta platsen att ge sig in på.

Som allt levande är jag givetvis rädd för själva döendet, ehuru den medicinska vetenskapen tämligen enhälligt försäkrar, att det i allmänhet är smärtfritt. Men att vara död — det är antingen (och med största sannolikhet) som att sova en drömlös sömn eller (vilket jag gärna vill

tro) något bättre än den inte odelat angenäma dröm vi kallar livet.

WALTHER EIDLITZ

Jag tror inte att "människan" överlever döden, men jag är övertygad om att människans innersta själv (atman) inte föds, inte dör, men lever vidare från evighet till evighet. Hela synen på liv och död blir anorlunda, om jag inte bara tror, utan säkert vet, att det allra innersta i mig är oförgämligt, oförstörbart, att det inte dör, när kroppen dör.

Bhagavadgita säger:

"Lär känna detta oförgämliga (atman) varav allting genomströmmas. Detta oförgämliga kan ej genom någon makt förintas.

Liksom en människa lägger av utslitna kläder och sätter på sig andra, nya, så kastar kroppens bärare sin utslitna kropp och träder in i nya kroppar."

(Bhagavadgita 2, 17 o. 22)

Men livets yttersta mening är inte alls, som många tror, att vi nästa gång skall motta ett finare, bättre kroppshölje och få ett bättre öde. Meningen är, att det inre självet, den vilsegångna gnistan evighet, åter skall finna fotfäste i evighetens djupa grund. Detta kan ske enligt urgamla, beprövade metoder, som kallas *yoga* (förbindelse). Det må vara förbindelse mellan droppen evighet och det gränslösa hav av rent medvetande, som kallas (det gestaltlösa) *Brahman* — eller förbindelse mellan atman och *Paramatman*, Atman över alla atmas — eller förbindelse med Gud i hans fullaste väsen, som *Bhagavan-Svayam*, som lever sitt eget liv helt oberoende av världarnas ändlösa skapelse och förintelse. Det sker genom bhakti (tjänande, vetande kärlek) som inte är någon mänsklig kraft, utan Guds egen högsta kraft.

ROLF EJVEGÅRD

Man kan ha två olika uppfattningar om individuell mänsklig överlev-

nad, en religiös och en vetenskaplig. Den religiösa tron bygger på "inre visshet" som psykologiskt ofta kommer nära önsketänkande. Den vetenskapligt grundade kunskapen bygger på fakta, som samlats in och bearbetats av otaliga forskare under årtusenden. Därvid är att märka att av alla forskare som funnits lever ungefär hälften i dag.

Jag avstår från att ge ett religiöst svar.

Forskningen om död och överlevnad har hittills inte lämnat några entydiga svar. Vetenskapsmännen har inte nått något slags konsensus om hur tillvaron gestaltar sig efter döden, om det finns något evigt liv, inte ens om det finns någon form av överlevnad. Däremot kan man vetenskapligt bevisa att en människas själsliga förmågor (tänkande, känslor, perception osv) förändras om hjärnan påverkas (tex genom droger och lobotomi). Vetenskapligt sett är det därför synnerligen sannolikt att människans "själ" genomgår stora förändringar när hjärnan genomgår så drastiska förändringar som döden innebär.

Det finns inget vetenskapligt bevis för överlevnadens omöjlighet.

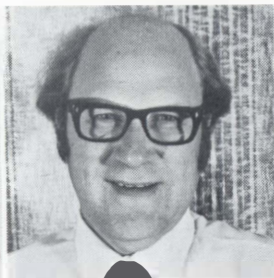
CLAS ENGSTRÖM

Sökaren frågar mig om min personliga uppfattning om individuell, mänsklig överlevnad av döden — och överlåter åt mig att definiera bestämmningarna i frågan. Gott. Om jag väljer att definiera "mänsklig" som försedd med mänsklig, fysisk gestalt, just sådan som den som nu sitter och skriver maskin i ett f d brygghus på norra Gotland, så är svaret att överlevnaden är omöjlig. Om jag väljer att med "mänsklig" mena enbart "medvetandet", så är svaret att överlevnaden är mycket osannolik. Ingenting talar för att den individuella överlevnaden skulle vara möjlig utan de fysiologiska, kemiska, elektriska osv. processer som är den levande individens förutsättningar.

Döden synes mig oundviklig. Man bör inte ödsla sin tid på sådant som man inte kan göra något åt. Det

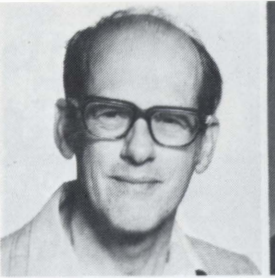
Birgit Lange

Ingvar Larvik

Gustaf Lundgren

Sten Rodhe

Rafael Sevelius

hindrar inte att jag anser att vi ägnar alltför lite eftertanke åt de många problem som döden, döendet, reser.

EVA HELLSTRÖM

Jag vet att de parapsykologiska fenomenen sker vid vissa tillfällen. Men jag anser fö ingenting. Inte tror jag heller, men innerst inne hoppas jag nog på någonting, men vad?

ERLING JOHANNESSON

De flesta människor kan eller vill inte tro att detta livet är deras enda, utan anser att fortsatt tillvaro i någon form finns efter döden. Och alla religioner tycks på ett eller annat sätt tala för att vi inte lever bara ett enda liv. Som buddist menar jag att i ett liv hinns inte karman nå utjämning. Det finns alltid handlingsresultat som inte hunnit manifestera sig. Dessa och livstörsten skapar förutsättning för nytt liv. Karma plus äggcell plus spermacell i förening och i lämplig miljö blir ett foster. Detta har sedan full mänsklig rättighet att utveckla sig som människa så länge organismen fungerar. Det är bara detta samband, karma—äggcell—sädscell, som ger upphov till en ny individ.

Vi buddister kan inte se livet som en mer eller mindre tillfällig biologisk nyck eller som skapat av en nyckfull skapare. Vi ser livet som en ström, ett flöde av upprepningar — födelse — livsfunktioner — nedbrytning — död — återfödelse... Detta är det mest sannolika och den bästa trösten för den som gör misstag men som vill komma vidare och inte göra om misstagen i all evighet.

Men det finns en väg ut ur återfödelsedansen: den resultatutjämning vi kallar nibbana (nirvana).

Begreppet själ är en mycket omtyckt och oftast odefinierad term vid religiösa diskussioner. Olika religioner och olika människor kan mena mycket olika med detta begrepp. Vanligast är väl att man tänker sig en enhet som är osynligt förenad med en levande organism. I så fall kan den inte överleva organismen. Och den måste då ständigt vara föränderlig liksom orga-

nismen. Ett sådant själsbegrepp har inte tillfört diskussionen om en fortsatt tillvaro efter döden något av intresse. Å andra sidan är idén om en evig själ orimlig och ointressant. Och en slags världssjäl är en inte mindre osannolik och ointressant idé. Det finns ingen anledning till diffusa själsdiskussioner i samband med återfödelsen.

Åskmoln uppkommer. Åskan visar sig i våldsamma urladdningar. Molnen regnar ner på marken. Ny förångning sker. Nya moln bildas genom vattenångans förtätning. Bara ett fåtal moln blir åskmoln även om förångningen och förtätningen är densamma. Allt detta sker utan en själ, till synes utan samband men byggt på naturlagar. Fenomenen rullar vidare. Återfödelseernas kretslopp rullar vidare på samma grunder, genom naturlagar.

BIRGIT LANGE

Då Sven Magnusson publicerade *Jordskred?*, skrev han också en artikel om bokens förhistoria. Den trycktes i *Sökaren* nr 9 1969. Där berättades hur jag kommit i kontakt med *the Society for Psychical Research* i London och blivit fascinerad av ett mäktigt verk om transforskning som ingår i sällskapet *Proceedings*. Det nämndes hur jag låtit binda in den boken, lagt om den först med brunt och sedan med grönt omslagspapper, försett den med etiketten Birgit Lange: SKOLBOK NR I och läst den år ut och år in. Sven Magnusson citerade också några ord jag sagt till honom: "Den dag vi verkligen begriper vad som händer under sådana tillstånd som Mrs. Pipers transer, den dagen kommer världen att se annorlunda ut. — Att jag inte kan släppa boken — eller rättare kanske att den inte släpper sitt grepp om mig — är väl ett tecken på att något i mig söker och söker efter nyckeln till gåtan."

Nu har ytterligare mellan sex och sju år förflutit. Jag skulle vilja berätta att jag fortsatt att läsa SKOLBOK NR I och också en rad andra som jag menar viktiga årgångar av *the Proceedings*. Vid detta laget har jag arbetat med proble-

men i nitton år. Samtidigt har mina egna erfarenheter djupnat. Jag har kommit därhän att känslan av förbindelse med "dödas andar" nu spelar en alldeles avgörande roll i mitt eget liv. Det måste bara tilläggas att ordet "döda" ju förlorar sin udd i detta sammanhang; "de" känns inte alls döda när man alljämt lever i och tack vare deras kärlek och godhet och sanningslängtan.

Professor Martin Johnson, som inte sällan förekommit i *Sökarens* spalter, har säkert ingenting emot om jag berättar att vi blivit vänner. Han har sagt mig att jag gärna får skriva till honom och undan för undan försöka ordentligt förklara vad jag menar när jag talar om min spiritualistiska tro. Detta är ett arbete som nu rycker i förgrunden av mitt program. Jag vill försöka utföra det på sådant sätt att de etablerade akademikerna — här och i England — inte bara rycker på axlarna. Men självfallet vill jag gärna skriva för många också, lättfattligt och kort. Jag själv har så djup glädje av min tro; den ville jag gärna dela med mig.

INGVAR LARVIK

Det är min personliga uppfattning att människan överlever kroppens död, och jag håller det för säkert av följande skäl. Jesus, den som mer än någon annan på jorden visat sig ha översinnliga insikter, har sagt det. Jag tror honom bl a därför att han i de ting som jag kan iaktta och kontrollera, har talat sanning. Då, anser jag, var han nog sannfärdig även i överlevnadsfrågan.

Vidare tycker jag att hans försiktighet i ordval och bilder gör honom trovärdig.

Till detta kommer att vissa paranormala erfarenheter, egna och andras, enklast låter sig förklaras med överlevnadshypotesen.

Men jag menar inte att alla lever i "evighet". Bibeln talar om den "andra döden", uppenbarligen av skäl som sammanhänger med det godas seger. Himlen skulle varken vara värd att eftersträva eller vara logiskt försvarbar, om den i sig be-

höll det sataniska.

Beträffande "själen" och "kroppen" och deras förhållande till varandra ser jag det så att båda är instrument för personligheten, som själv dock är något helt annat. Vårt språkbruk illustrerar den tanken när vi talar om "min själ" och "min kropp". Subjektet, den som äger själen och kroppen, är något annat. Jag föreställer mig att *anden* är mitt egentliga "jag". Man jag vill med detta inte antyda någon reducering av personligheten. Nödiga instrument för livet i en annan dimension kommer att tillföras den överlevande, förmodar jag med aposteln Paulus.

Återfödelse i den vanliga reinkarnationstankens mening tror jag inte på — än så länge. De framlagda "bevisen" är inga bevis så länge enklare förklaringar finns att tillgå.

Hur livet herefter blir? Så annorlunda mot nu, tror jag, att detaljkunskap om det inte kan förmedlas på något jordiskt språk.

Men jag antar att tillvaron efter detta livet bäst kan beskrivas med ordet "paradis". Fast för mig är inte paradiset en evig vila och harpospel. Jag läser gärna de bibelord som antyder en aktivitet utan all likhet i himlen.

Tidsaspekterna anser jag vara meningslösa. Tid är ett sätt att mäta förändringar i materien. När den är borta, kan man inte längre tala om då och nu, inte heller om evighet.

Må ovanstående vara sagt i största ödmjukhet. Det är ju tro, inte vetande.

GUSTAF LUNDGREN

Den parapsykologiska forskningen synes mig definitivt ha gjort slut på den gamla dogmen om psykens beroende av centrala nervsystemet (hjärnan). Psykiska akter tycks kunna förekomma oberoende av kroppen, och därmed kommer också frågan om "liv efter döden" i ett helt nytt läge. Även om några säkra bevis för individuell överlevnad ännu inte föreligger, så finns det enligt min mening starka indicier som pekar åt det hållet.

Sen kan man fråga sig om denna möjlighet är något glädjande eller något skrämmande. Den även i Sverige välbekante Cambridgefilosofen C.D. Broad sade sig snarare frukta än önska ett liv efter detta. Här på jorden har jag haft det tämligen bra, menade han, men vem svarar för att det blir så behagligt på andra sidan? Det finns många som delar hans betänkligheter, och det skulle vara lättsinnigt att utan vidare vifta bort dessa tankar. Som

en trösterik motvikt mot farhågor av detta slag skulle jag dock vilja påminna om att forskningen idag förfogar över ett stort antal autentiska vittnesbörd från personer som varit ytterst nära döden men i allra sista stund återkallats till livet genom läkaringripanden eller på annat sätt. Dessa människor intygar enstämmigt att övergången och den glimt från "andra sidan" som de tycker sig ha skymtat har fyllt dem med en starkare lyckokänsla än de någonsin upplevt här på jorden. Hänryckningen har varit så stark att de blott under största olust har återvänt till "verkligheten", och ofta har de rentav gripits av aggre mot dem som "räddat" dem. Inför dessa skildringar har jag ofta kommit att tänka på Heidenstams underbara dikt Jairi dotter, som handlar om flickan som var död men återkallades till livet av Jesus. Hon skulle helst vilja återvända till de nejder hon skådat:

Stöd mig ej, låt mig falla.

Paradiset jag såg.

Ensamt jag bland er alla

vet, hur ljuvligt det låg.

Salighet, salighet brann

skönt som en krans på mitt änne.

Hur det hinsides livet gestaltas sig vet vi ingenting om. Men om det finns en tillvaro efter döden, så är det rimligt att tänka sig att den på ett eller annat sätt blir en fortsättning på eller en konsekvens av det liv vi fört här på jorden. Det är därför viktigt att vi redan här i religiös praxis söker oss till goda andliga ledare och skyddsmakter i den tron och den förhoppningen att de ej skall överge oss när uppbrottets stund kommer utan med vänliga händer hjälpa oss över gränsen och vidare in i det okända. Det är kanske mer än skön poesi när Stagnelius talar om ängeln, som vid livets slut för själarna "Till gyllene vila/I famnen av Gud".

STEN RODHE

Jag brukar läsa med i den kristna trosbekännelsen, när jag deltar i kyrkans gudstjänst. Där heter det bl a: Vi tro på de dödas uppståndelse och ett evigt liv. Vad menas med det?

Mitt förnuft kan inte på något sätt klara tanken på individuell fortlevnad efter döden. Miljarder och åter miljarder människor har levt. Jag kan inte med förnuft eller fantasi bilda mig någon föreställning om hur det skulle se ut med att ha dem levande allesammans på en gång.

Men det är så mycket som min

tanke inte räcker till för. Också sådant som jag dagligen upplever begriper jag inte. T ex att på TV-skärmen se vad som samtidigt äger rum mycket långt härifrån. Eller att tala i telefon med min dotter i Kalifornien, höra hennes röst samtidigt som hon talar så långt härifrån. Det sker, men jag förstår inte hur. Tekniska beskrivningar på apparatur som gör det möjligt hjälper inte mycket till förståelse av undret.

Är det så mycket här i världen som faktiskt sker utan att jag förstår det, så kan det väl också bli någon fortsättning av livet efter döden, fastän jag inte alls förstår hur.

Bibels utsagor är grundvalen för den kristna tron. Men de hjälper inte långt på den här punkten. Paulus brottas med svårigheterna att göra sig någon föreställning om hur ett liv efter döden kan gestalta sig (särskilt i Första Korintierbrevet). Än mer sysslar Johannes i Uppenbarelseboken med sådana frågor. Men de ger ingen klarhet. Gator av guld, vita kläder, sjunga, svänga palmer — skall sådant uppfattas som exakta beskrivningar verkar det inte särskilt lockande. Men inte lockar spiritualismen mer, när den talar om ett fortsatt liv rätt likt detta livet. Vad man där meddelar om sina kontakter med de döda är inte stimulerande för intresset att få veta mer. Lika litet tillfredsställande är de på många håll förekommande tankarna om återfödelse, reinkarnation.

Nej, frågorna om liv efter döden, om uppståndelse och dom, himmel och helvete lämnar jag i Guds hand, och med Gud förstår jag då skaparen av detta livet, som kan skapa nytt liv, liksom han har skapat detta liv. I bön och meditation söker jag kontakt med livets källa, med Guds rike, som inte är av denna världen men som når in i denna världen. I bön och meditation upplever jag något av evigt liv och uppståndelse. Kontakten med det livet ger mig trygghet och kraft att leva detta livet utan att alltför mycket bekymra mig om alla frågor som inte kan besvaras, t ex frågorna om vad som händer efter döden.

RAFAEL SEVELIUS

Varför är frågan om personlighetens överlevnad av döden ännu i våra dagar så kontroversiell? Beror det på en egocentrisk konservatism eller på fruktan för vad ett allvarligt studium av problemet kan avslöja? Men om intresset blir tillräckligt starkt eller om man råkar i sorg efter en kär anhörigs bortgång, så kan denna fruktan över-

vinnas. Resultatet av ett seriöst sökande efter sanningen blir att dödsfruktan försvinner och en harmonisk sinnesbalans, för att inte säga lycka, vanligen inträder.

Vi spiritualister anser att det redan finns övernog av bevis för personlighetens överlevnad. Det finns en överväldigande rik dokumentering av spiritualistiska fenomen och av upprepade kontakter med anhöriga och vänner i de högre dimensionernas världar. Parapsykologiska undersökningar som gjorts av framstående vetenskapsmän t ex inom det engelska Society for Psychical Research, har visat att fenomenen är äkta. Dessa fenomen måste då ha en orsak. Och bevisen för att de har sin orsak i en andevärld ökar för varje dag. Läs t ex det engelska mediet Ena Twiggs bok "Medium" under rubriken Edgar Cayce och David Kahn: bevis för ett liv efter döden. — Bevismaterialet är oerhört.

Men till sist är det ändå de personliga upplevelserna som är avgörande, t ex kontakter förmedlade av medier i djuptrans.

Man frågar oss ofta: "Säger de hur de har det på andra sidan?" Då kan man svara att de bortgångnas beskrivningar av livet i andevärlden direkt återspeglar deras uppfattning här i jordelivet om vad de hade att vänta sig. Fanns ingen tanke på överlevnad, så befinner sig den avlidne desorienterad i ett skuggrike, men om tankarna varit inriktade på möten med kära anhöriga och på att tillfällen skulle ges att vidareutveckla vetenskap, konst och religion, då bekräftar de detta. — Liksom evolutionen på jorden aldrig står stilla, så gör den det inte heller i de högre dimensionernas världar. Det står den överlevande fritt att dröja kvar på ett lägre plan en längre tid, tills han önskar meritiera sig för en mera omfattande insikt och sanning.

Det skall sägas, även, att vid kontakter mellan oss och intelligenserna i de andra dimensionernas världar så deltar alltid osynliga hjälpare och experter. Kärlek och tjänande ingår i all sådan positiv verksamhet.

SVEN MAGNUSSON

För min del menar jag att individuell, mänsklig överlevnad av döden kan anses *möjlig*. Jag tycker inte man kan räkna med att människan är en odelbar psykofysisk helhet. Med tanke på t ex den inte alldeles ovanliga upplevelsen att med medvetandet befinna sig på en punkt utanför kroppen — väl bekant inom parapsykologin — kan man inte

utesluta möjligheten att "själen" kan existera utanför den fysiska kroppen — kanske i ett hölje av finare materia.

Det finns forskare som anser att en del *mediala* fenomen har viss tyngd som stöd för överlevnadstanken. Men jag är helt pessimistisk till möjligheten att tolka några som helst mediala yttringar som stöd för överlevnad. Mina studier har övertygat mig om att det inte finns något sakligt skäl att söka förklaringen på dessa fenomen någon annanstans än hos medierna själva. Fall av reinkarnationstyp är starkare, eftersom man, såvitt jag vet, hittills aldrig kunnat visa att äkta "reinkarnationsminnen" hos barn haft en fullt naturlig förklaring. Men det saknas bevis för att dessa paranormala fall har något med återfödelse att göra.

Men om parapsykologin lämnar oss i sticket med vår fråga om döden, så har kanske den religiösa mystiken ett svar?

Jag tror, filosofiskt, på samma sätt som vedantister — fastän jag saknar deras absoluta visshet. Den individuella själen (atman) är till sitt väsen detsamma som världssjälen (brahman), och denna "substans" är odödlig — den existerar inte i tiden och rummet, utan "tid" och "rum" tillhör dess eget väsen.

Det förefaller mig som om det som djupast sett är "jag", är odödligt. Men detta jag är detsamma hos allt levande, ty det existerar endast en Verklighet, den universella, tänkande, viljande medvetandesubstansen.

Den för allt levande gemensamma väsensgrunden, "botten" — det som vi uppfattar som det verkliga jaget, i vilket tänkandet försigår — den föds inte, och den dör inte. Men den individuella personligheten, alltså de för *individen* utmärkande tankarna, känslorna osv., den har blivit till och skall upphöra att finnas. Den är inte evig, men huruvida den *fortlever under en tid*, det undandrar sig min bedömning.

NILS-OLOF JACOBSON

I sin bok "Liv efter döden?" (Zindermans 1971) skriver Nils-Olof Jacobson om det material som parapsykologin har samlat att även om det "inte kan sägas *bevisa* överlevnad är det dock så rikt och omfattande att det väl kan motivera en *rationellt grundad tro* på överlevnad. "Vetenskapen" har inte bevisat liv efter döden, men ännu mindre har den bevisat att döden är slutet på allt. Var och en måste själv vär-

dera materialet utifrån sina egna förutsättningar och bedöma sannolikheten för att överlevnad finns, men man kan inte göra det genom att i förväg förkasta materialet som värdelöst. Man kan redan nu med bibehållen 'vetenskaplig' inställning ha överlevnad som arbetshypotes."

Jacobson anser också att det utanför parapsykologin finns ett rikt material som pekar i riktning mot överlevnad av döden, t ex beskrivningar genom medier av tillståndet efter döden, rapporter från personer som under separation (då man upplever att medvetandet befinner sig utanför kroppen) säger sig ha besökt den "andra världen", beskrivningar av tillståndet efter döden i vissa religiösa läror, främst österländska som buddhism och yoga, samt av en nutida mystiker som Martinus, vilken fått sin kunskap genom intuition efter en kosmisk upplevelse.

Per Ragnar: Reflexioner

Karen Quinlan är hjärndöd. USA:s högsta domstol har godkänt att respiratorn stängts av, sedan föräldrar och läkare väddat därom. (Hon lever dock ännu, när detta skrivs.)

Karens fall har satt fart på debatten om dödshjälp. När ska vi avbryta en livsprocess? Finns det några säkra normer för vad vi ska kalla "liv"?

Ett annat fall, Hilary Poles, ger oss en oerhörd tankeställare, tycker jag. Liksom Karen var Hilary idrottsflicka då sjukdomen Myasthenia grathis drabbade henne och gjorde hennes

kropp totalt orörlig. Liksom Karens krympte Hilarys till ett tjugonio kilos skal. Där ligger kroppen i sängen, orörlig, utan reaktioner, oförmögen att tala, öppna ögonen, röra en hand, le eller på annat sätt reagera. Rör och slangar omger henne. En till strupen, en till näsan. Huvudet hålls uppe av ett bandage, tungan är utsträckt på ett underligt sätt. Hennes andning sköts av en respirator.

Genom uppmärksamhet och kärlek har en sjuksyster funnit ut, att Hilary har mindre än två millimeters rörlighet i varje stortår, starkast i högertån. Genom ryckningar i den och ett långvarigt, tålmodigt utprövat system att hantera alfabetet "talar" system och Hilary med varann!

En dag kommer till sjukhuset Roger Jefcoate. Han tillhör en forskargrupp som kallas Possum. Det är latin och betyder "Det är möjligt". Det är forskargruppens motto. Att göra det möjligt för invalidiserade personer att göra mera för sig själva.

Efter någon månad har Roger uppfunnit en apparat, som ska kunna hjälpa den till synes helt livlösa Hilary. Med hjälp av små mikroströmbrytare, specialkonstruerade och förstärkande relän kunde Hilary, tack vare den obetydliga rörelseförmågan i sina båda tår nu kalla på hjälp, välja radiostation, koppla på bandspelaren med talboken. OCH: skriva elektrisk skrivma-

skin, det mest fantastiska av alltsammans.

Givetvis tog det lång tid innan allt detta fungerade. Och efter sju "döda" år börjar nu ett nytt liv för Hilary. Hon börjar skriva brev. Hon får kontakt med andra handikappade. Hon medarbetar i en tidning, publicerar dikter. Hon organiserar försäljningar för handikappade, propagerar för att de ska få skötas i hemmet. Vilket hon själv nu får uppleva, sedan ett specialrum byggts i hemmet och föräldrar och vänner ordnat jourer för att sköta henne. För kroppen är fortfarande totalförlamad.

Trots att hon varken ser eller känner sin kropp, är hon mycket mån om att "se bra ut". Hon har tjugosju nattlinnen hängande i garderoben. Fingrar och tånaglar ska lackeras och hon bär ringar och armband.

En besökare berättar: — Det förefaller meningslöst att säga någonting, att göra mer än viska tvärs över sängen till sköterskan: — Lever hon? Men man säger "hej", högt, bara för att verka artig och plötsligt börjar skrivmaskinen på en hylla bredvid att smattra. Och när orden formas inser man, att nu möter man första gången den verkliga Hilary. Att bakom den orörliga kroppen finns en levande, känslig, fullt medveten kvinna med en skarp hjärna, skicklig uttrycksförmåga och en okuvlig förvisning att hon ska klara sig...

DOKTOR LEICHTMAN

Amerikanen Robert Leichtman, 40, är legitimerad läkare, specialist på invärtes medicin. Dvs. han har numer ingen läkarpraktik, utan arbetar som en mycket oortodox konsult — han ställer diagnoser på psykiska sjukdomar och problem genom att telepatiskt med sitt eget medvetande kontakta patientens undermedvetande — och detta utan att någonsin träffa patienten; det räcker med att han får reda på dennes namn, adress, ålder och kön.

En kvacksalvare? Ja, juridiskt sett skulle han väl betecknas som kvacksalvare hos oss — trots sin läkarexamen. Ty vad han gör är inte grundat på vad medicinska myndigheter anser vara "vetenskap och beprövad erfarenhet". Det rör sig ju om ett slags ockult praktik.

Men att den är effektiv finns det åtskilliga intyg på — enligt en artikel av Robert Neubert i tidskriften *Psychic*. Flera läkare och psykologer anlitar dr Leichtman som konsult — med mycket gott resultat. En psykiater Ralph Allison omtalar att han konsulterat Leichtman omkring 200 gånger för sina patienter, och inte en enda gång har den psykiska diagnosen varit oriktig. "Jag är övertygad om att han kan göra bättre analyser med sin psykiska teknik än vad någon psykiater kan göra."

En neurokirurg Norman Shealy rekommenderar i en bok, som han skrivit, läkare att anlita dr Leichtman. Han berättar att han testade Leichtman genom att sända denne uppgifter om namn, adress, ålder och kön för 25 patienter, vilkas mentala tillstånd han redan kände

till. Shealy visste att Leichtman inte tog kontakt med patienterna, men inom några dagar kom hans detaljerade utlåtanden om dem. "Jag var häpen. Han hade rätt till minst 92 procent."

Robert Leichtman berättar att sedan han tagit del av de få nödvändiga upplysningarna om patienten, försätter han sig i ett tillstånd av inre stillhet och tonar in sig på patienten. Det är inte nödvändigt att han sluter ögonen eller går i trans, men han behöver penna och papper eller en skrivmaskin för att skriva ned sina intryck. "När jag tänker på denna person, är det inte som när jag tänker på vart jag skall gå och äta middag i kväll. Det är mera som att försöka återkalla ett avlägset minne. Då plötsligt

Forts. på sidan 17

Healing på Filippinerna

Av Kaj Alvestrand

Kaj Alvestrand, Västerås, har flera gånger varit på Filippinerna. Under det senaste året har han rest runt i byarna och träffat många healers, vars verksamhet han studerat. En del operationer har han färgfilmatiserat. Själv har han opererats av healers ett stort antal gånger och blivit botad från en mångårig magåkomma. Vid några tillfällen har han fungerat som reseledare åt skandinaviska grupper på Filippinerna.

På Filippinerna finns stora kunskaper om människans andliga möjligheter. Speciellt vårdar man alla former av medial begåvning, placerar in den i det vanliga, praktiska livet och drar nytta av den på olika sätt. Just detta att kunna ta hand om och vårda medial begåvning är en mycket viktig del av den filippinska kulturen och kräver stor erfarenhet. Således har man genom tiderna lärt sig att på ett riktigt och naturligt sätt uppföstra mediala barn så att de till fullo får möjlighet att utveckla sin medfödda begåvning utan konflikter med en oförstående omgivning. Många av dessa barn, som fått utveckla sin medialitet sedan sina tidigaste år, finns nu som de främsta inom sina yrken, inte minst inom konstnärlig verksamhet.

Det är ingen slump att healingmedierna finns på Filippinerna. Medialitet är mycket vanlig där, som en följd av det härför gynnsamma filippinska andliga klimatet. Ett bra medium har alltid betraktats som en stor tillgång och setts med största vördnad och respekt.

Överallt i byarna finns medier som med olika metoder botar sjuka. Ofta är deras behandlingsmetoder mycket avancerade och effektiva; de har lärt sig dem helt på medial väg genom att lyssna inåt och ta emot mediala meddelanden. En del medier berättar att de under många år undervisats i sömnen varje natt.

Några av medierna arbetar med något som liknar akupunktur och zonterapi, men i stället för att använda nålar resp. tryck ger de sk psykiska injektioner på de sjuka ställena. De sätter ett finger ett par

centimeter från den punkt som skall behandlas och kopplar på sina psykiska energier, så att det känns som ett kraftigt nålstick. Jag har själv provat på den behandlingsmetoden hos olika medier.

Andra medier har på medial väg lärt sig att massera. Åter andra tar i trans emot diagnosen på patientens sjukdom samt recept på örtmedicin eller annat botemedel.

Ett medium i en liten by ställde diagnos med hjälp av ett ägg, som patienten fick ha med sig, när han kom. Hon knackade sönder ägget och lät vitan rinna ut i ett glas. Sedan höll hon äggulan i handen en stund och fick därigenom ett slags psykometrisk information om patientens sjukdom. Vi var ett sällskap på ett tiotal personer, som besökte detta medium, och hon kunde då korrekt fastställa alla våra små eller stora krämpor.

I kapellen arbetar olika slags medier ofta i team, och människor som är sjuka eller behöver hjälp på annat sätt kan då utnyttja olika mediernas informations- och terapimöjligheter i kombination.

Äkta medier av typ *psykokirurger* förekommer i hela landet men i relativt litet antal.

Med den stora tillgången på medier av skilda slag på Filippinerna har landet blivit ett eldorado för vetenskapare från hela världen. Det bedrivs intensiv parapsykologisk forskning där. Inte minst finner man forskare från Europas öststater.

Då jag senast var på Filippinerna och besökte ett litet bykapell i Asingan, Pangasinan, träffade jag ett lag unga engelska forskare, som gjorde inspelningar med videofilmkamera av en 18-årig flicka som en

natt, med hela byns befolkning samlad, gick i trans och höll transalt. Ett par barn i 5—7-årsåldern var samtidigt i trans. Den 18-åriga flickan hade varit medium sedan hon var fyra år. Vid uppspelning av videobandet från seansen kunde man runt medierna se kraftfält, som blev starkare och starkare. Det var sensationellt! Ljusstalter syntes också omkring medierna, och stora ljusstrutar som från ett medium gick in mot nackchakrat. Med blotta ögat hade ingen sett dessa fenomen, när inspelningarna gjordes. De engelska forskarna hade tidigare varit i olika andra kapell, där transmedier och operationshealers verkade, och de hade också där registrerat liknande fenomen. De visade mig bl a en film med operationshealers, där man tydligt kunde se en röd kraftstråle som kom snett uppifrån och passerade genom händerna på healers.

Videofilmning förväntas komma att spela en stor roll vid utforskningen av dessa paranormala fenomen. Med denna typ av filmning har man tydligen möjlighet att registrera en strålning som inte alls tas upp vid vanlig färgfilmsfotografering. Dessutom är fördelarna med video bl a att man kan arbeta i svagare ljus och att möjligheter till fusk är praktiskt taget obefintliga.

Den australiensiske forskaren George Meek lyckades — troligen med specialkamera — få en färgbild av en kraftstråle som passerade handen på den kvinnliga operationshealern Josephine Sison, då hon opererade en man i ögat. På bilden här intill håller Elisabet Spens upp den förstörade och inramade kopia av fotot som hänger i Josephines kapell i Pangasinan.

"Äggmediet", som ställer sjukdomsdiagnos med hjälp av ett ägg, som patienten får ha med sig. Här tillsammans med Margaretha Ulberstad från Töreboda.

Kraftstrålen är röd. Jag tog bilden utanför kapellet. På grund av ljusförhållandena och reflexer syns healerns hand mycket otydligt.

Själv har jag med min polaroidkamera SX-70 lyckats få en bild av den kraft som går genom den kvinnliga healern Gloria Sabado i Cabaritan sor. Det var såpass mörkt i rummet att jag hade behövt använda blixtljus. Eftersom jag inte använde blix för att inte förta ljuset från healingkraften, syns på fotografiet inget annat än healingkraften. Den framträder emellertid mycket skarpt. Flera svenskar var med mig när jag tog bilden, och alla stod och såg bilden växa fram då jag fått den ur kameran. Den har väl inget större bevisvärde, men jag är mycket glad att jag fick den.

För att illustrera vad en opererande healer kan åstadkomma och vad han inte kan lämna någon hjälp för skall jag göra en liten jämförelse mellan healing och fasta. Men jag vill understryka att det bara finns vissa likheter. Genom fasta avlägsnar man sjuka vävnader, sjukdomshärdar, småväxter m m, varefter kroppen åter fungerar normalt och kan bygga upp sig inom rimlighetens gränser. Genom healingoperation "sugs" sjuka vävnader, sjukdomshärdar, blodproppar m m ut ur kroppen, så att den därefter kan fungera normalt och bygga upp sig. Man skall således inte tro att man kan åka till Filippinerna med ett bortopererat inneröra och vänta att ett nytt skall bildas genom healing. Organ eller delar av organ som är bortopererade av våra kirurger eller som genom infektioner o.d. smält ned kan man inte få tillbaka genom healing. Däremot

kan healern genom att avlägsna avlagringar runt ett sjukt organ hjälpa det till självläkning. Kalkavlagringar i ögon m m kan man också avlägsna. Healing verkar ju mycket snabbare och är många gånger effektivare än fasta. Om man förgäves har försökt att fasta bort en sjukdom, så kan healing hjälpa, ty healing har mycket större och andra möjligheter. Många kommer till healers och får främmande föremål avlägsnade, såsom glasbitar, pistolkulor m m. På ett ögonblick tar healern ut sådana saker.

En f.d. amerikansk nattklubbsdansös kom till en healer i Pangasinan. Hon hade i två år gått med

nacken i gipskorsett, sedan hon en kväll efter avslutat uppträdande blivit skjuten av en rånare. Kulan hade fastnat så illa invid en nerv i nacken, att läkarna omöjligt kunde operera henne, eftersom det sannolikt skulle ha gjort henne helt lam i överkroppen. Efter ett tips från en väninna, som varit på Filippinerna, reste hon till Pangasinan och fick kulan borttagen av en healer. När kulan satt i nacken hade hon haft nästan outhärdliga plågor, om hon rörde det minsta på huvudet. Nu kunde hon slopa korsetten och röra huvudet hur som helst. Hon blev så lycklig att hon sedan dansade hela kvällen i restaurang-

Elisabet Spens håller upp ett (färg)fotot som visar en kraftstråle från healern Josephine Sison, när hon utförde en ögonoperation.

En opererande healer från Asingan, David Oligane, vilken på videoband visade sig vara omgiven av energifält och ljusstrålar.

en på hotellet.

Det har också hänt att healers med operation kunnat hjälpa personer som jag inte alls trott kunde botas på det sättet. En kvinna som hade haft en svår psykisk sjukdom i flera år jämte en del andra störningar, blev helt bra efter ett par veckors daglig behandling och har nu arbetat heltid i femton månader. Min son, som var astmasjuk, blev bra efter några "rensningar" av bröstet.

De flesta operationerna görs i buk, bröst och könsorgan. Dessa är i allmänhet framgångsrika. Operationer för hämmorojder, åderbräck och broskbildningar i fötterna har jag sett lyckas. Människor som haft sockersjuka i flera år brukar bli "rensade", speciellt i och runt ögonen samt i buk och nacke. Dessa patienter brukar känna sig lättade efter behandlingarna, och synen kan ofta bli något bättre. Några har blivit helt botade från sin sockersjuka. En australiensisk läkare, som jag träffade hos en healer, omtalade att flera barn, som nyligen fått sockersjuka, hade blivit helt och varaktigt botade.

Jag har sett tusentals healingoperationer och blivit bekant med många intressanta människor som delgett mig sina synpunkter och erfarenheter.

Res gärna till Filippinerna om Du vill ha en skön och annorlunda semester, om Du är intresserad av landets kultur och folk, eller om Du är intresserad av att uppleva healing och andra paranormala fenomen. Då får Du full valuta för Dinna pengar. Res inte enbart dit för att ta chansen att bli bra, för då måste Du vara beredd på att resan kan bli en besvikelse. Dock måste jag säga, att de allra flesta av dem som inte har blivit botade från den sjukdom de sökte för, har upplevt lättnader, ofta på flera sätt, genom den "rensning" som healingoperationerna innebär.

Filippinerna är ett intressant turistmål, och det är mycket billigt att bo och leva där med vår valuta. Om man bor inackorderad på en privat pension, kan man klara mat och husrum för 20 kronor dygnet.

Badstränderna är fullt jämförbara med dem på Hawaii.

Många läkare på Filippinerna har angripit healingoperatörernas verksamhet och karakteriserat dem som bluff, men andra läkare har tagit dem i försvar. Regeringen har gjort en omfattande inventering, där man försökt komma åt de falska operationshealers som finns

och som tjänar pengar på bl a lättlurade turister. Presidenten Marcos är son till ett av Filippinernas mest kända kvinnliga medier och genom egen erfarenhet övertygad om att det finns äkta "psykokirurger".

Anm. Kaj Alwestrand är fastighetsförvaltare i Västerås.

Levnadsregler från Filippinerna

Gud är min fader
Naturen är min moder

Universum är min väg
Evigheten är mitt rike

Odödlighet är mitt liv
Förnuftet är min boning

Hjärtat är mitt tempel
Sanningen är min religion

Kärlek är min lag
Form är min manifestation

Samvetet är min ledare
Frid är min tillflykt

Erfarenhet är min skola
Motgången är min läxa

Svårigheten är min sporre
Glädje är min hymn

Smärta är min varning
Arbete är min välsignelse

Ljus är mitt förverkligande
Vännen är min följeslagare

Motståndaren är min lärare
Nästan är min broder

Kampen är min möjlighet
Det förgångna är min rådgivare

Det nuvarande är min verklighet
Det tillkommande är mitt löfte

Jämvikt är min hållning
Ordning är mitt rättesnöre

Skönhet är mitt ideal
Fullkomning är mitt slutmål

Han jobbar för UFO-saken:

THORVALD BERTHELSEN ny ordförande i UFO-Sverige

UFO-problemet är främst en attitydfråga. Allmänhet och massmedia har nu slutat dra på smilbandet.

Thorvald Berthelsen

En av dem som jobbar mest inom UFO-området är 37-åriga processteknikern Thorvald Berthelsen i Köping. För några år sedan var han stor skeptiker, berättar han, och ansåg att människor som trodde på flygande tefat var naiva eller överspända virrhjärnor. Tillsammans med några vänner roade han sig med att sända upp meteorologiska ballonger nattetid med ficklampor hängande i en tråd, så att ballongens underdel lystes upp. Avsikten var att skapa "tefatsrapporter" i lokalpressen. Men reaktionerna uteblev.

Och Thorvald började tänka om. Han fick tag på Gösta Rehns första bok och läste om väldokumenterade UFO-fall. Sedan följde ett par år av neutralt eller passivt intresse. Han läste någon bok i ämnet då och då — bl a den omstridde George Adamski — och lärde sig sovra i materialet.

I början av 70-talet blev Thorvald aktiv ufolog och började arbeta inom riksorganisationen UFO-Sverige. Våren 1973 bildade han med några likasinnade Köpings UFO-förening. Nu, 1976,

har han valts till ordförande i UFO-Sverige efter Carl-Axel Jonzon, som på egen begäran trätt tillbaka. Samtidigt har Köpings UFO-förening utsetts till ny centralgrupp inom UFO-Sverige efter Motala-gruppen.

Thorvald och hans kamrater i Köpings UFO-förening bedriver — ideellt och oavlönat — en intensiv PR-verksamhet. Man har kontakt med massmedia, allmänhet och olika officiella instanser. Thorvald har hållit många föredrag om UFO-frågan och samtidigt visat en 47-minuters stillfilm, som producerats i Köping.

Han berättar:

— Personligen har jag sedan november varit med vid över 25 informations-kvällar av sammanlagt ett 40-tal. Övriga har skötts av lokala UFO-grupper ute i landet. Gensvaret från allmänheten har överträffat alla förväntningar, och lokalerna har fyllts till bristningsgränsen. Över 5 000 människor har hittills tagit del av denna kostnadsfria information. Utöver detta kommer en mängd interna visningar och föredrag vid skolor, före-

ningar, Rotary, Round Table och Lions-klubbar liksom olika frivilligorganisationer inom försvaret.

— Vid de efterföljande debatterna är vi mycket försiktiga med kategoriska påståenden. Därmed inte sagt att det blir en lam debatt. Det brukar gå ganska hett till. Publiken består genomgående av 75 procent allmänt intresserade, som vill ha information. Resterande 25 procent utgörs av dels "tefatstroende" och dels rabiata nejsägare. Det är de sistnämnda, ofta mycket högt utbildade, som liksom håller bensin på elden och får igång debatten.

Hur ser Thorvald på UFO-Sveriges framtid?

— Optimistiskt, så klart! Jag och mina medarbetare fortsätter Carl-Axel Jonzons livsverk. CAJ får nu mera tid för vår medlemstidning UFO-information och är med som förgrundsfigur vid alla större evenemang. — UFO-Sverige har på ett år fördubblat sitt medlemsantal, från 600 i april 1975 till över 1 200 nu.

Dr Leichtman

börjar jag få intryck. Det är faktiskt så enkelt."

Dr Leichtmans teknik är säkert svår att godta för de allra flesta av hans läkarkolleger. Ingen medicinsk tidskrift skulle väl ägna uppmärksamhet åt det han håller på med. Detta inser man i synnerhet när dr Leichtman förklarar att han i sin tur kan anlita andra konsulter

Forts.

— nämligen andeväsen, dvs diskarnerade människor — för att ställa diagnos. Han kallar dessa skämtsamt för "spökerna". Leichtman anser också att handlingar i tidigare liv kan ge upphov till sjukdom i det nuvarande livet. Så ibland söker han efter sjukdomsorsaker i patientens tidigare inkarnationer.

Källa: Psychic, febr. 1976.

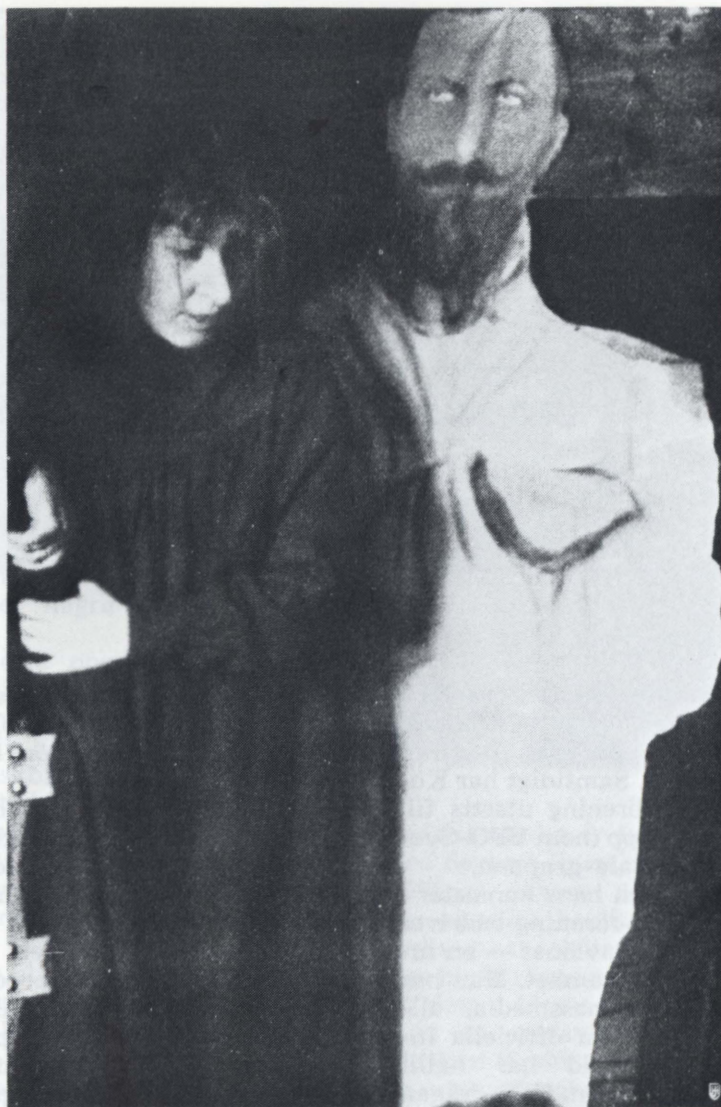
Unik sommarmeditationskurs i mahayanabuddism

2 veckors kurs i Delsbo
5—20 juli

LJUSBACKEN

Upplysningar genom Vattumannen
Box 45096

104 30 Stockholm
Tel. 08/10 69 15

En "materialiserad ande". Tvivlaren lägger märke till att skepnaden är upphängd i kabinettstaket så att ett veck bildas i "andeansiktet".

Materialisationsfenomen i SPIRITISMEN

Av Sven Rosén

För hundra år sedan var spiritismen en verklig folkrörelse, inte minst i USA och England. På 1870-talet stod antalet professionella medier att räkna i tiotusental, och ett förbluffande stort antal av dem var sk materialisationsmedier, dvs de påstod sig kunna materialisera de hädangångnas andar. Här skall i korthet nämnas något om den ursprungliga teorin bakom dylika materialisationer.

Enligt spiritistisk tro har människan en "själskropp" (astralkropp)

som är medvetandets säte och som vilar innesluten i den fysiska kroppen men är sammansatt av finare materia än denna. Vid döden, men även under vissa sällsynta medvetandestillstånd, tror man, frigör sig själskroppen från sitt yttre hölje och kan vandra omkring i osynlig gestalt. Själskroppen kan då endast bli synlig om den lyckas dra till sig materia från omgivningen — och det är vad som antas hända under en materialisationsseans. Vissa medier påstås kunna utsönd-

ra ett slags materiell substans, den kallas tele- eller ektoplasma, vilken de kring seanslokalen fylkade andarna kan "låna" för sina kroppar. Kanske kan materialisationsprocessen liknas vid en gjutning av tennsoldater: andarnas själskroppar är de givna formarna, ektoplasman strömmar in i och fyller ut formarna, och andarna har då blivit materialiserade. Om ektoplasman inte räcker till kan materialisationerna bli mer eller mindre fullständiga; ibland blir bara en hand eller ett ansikte synligt.

Men tråkigt nog lär ektoplasman vara en starkt ljuskänslig substans, varför materialisationsprocessen endast kan äga rum i mörker. Medan seansdeltagarna fick sitta i ett svagt upplyst rum, brukade man därför ofta placera mediet i en mörk avskärmning av seansrummet, det sk kabinettet. Det var här som materialisationerna byggdes upp och inte förrän denna process var avslutad brukade de materialiserade gestalterna, som i färdigt skick blivit något mindre känsliga för ljus, kunna lämna kabinettet och visa sig för seansdeltagarna. Att bluffmakare gärna utnyttjat mörkret för sina konster är en överflödig upplysning.

II

Materialisationsfenomenen genomgick, under den tid de var på ropet, en klar utvecklings- eller mognadsprocess. Under de första tio, tjugo åren utnyttjades ofta sk andeskåp. (1) Mediet surrades fast på en stol inne i skåpet med händer och fötter fastbundna, varefter skåpdörren tillslöts och materialisationerna inträffade. Andarna kunde därefter beskådas genom utsågade gluggar i skåpet. Men småningom kom man underfund med att möjligheterna för fusk under dessa betingelser var ganska goda. Det finns metoder att befria sig från repen, och att åter sätta dem på plats, utan att knutarna behöver röras. Och så försvann andeskåpen från seanslokaler.

På 1870-talet, under spiritismens guldålder, hade fenomenet nått en sådan mognad att andarna vågade ta steget ut i seansrummet. Det hände att fullt materialiserade "vålnader", ofta skrudade i vita slöjor och draperingar, kunde underhålla sig med nyfikna seansdeltagare i timmar i sträck. Fast kritiska personer förvånade sig ofta över att andarna så på pricken liknade sina medier. Men, förklarade de troende, när allt kom omkring hade ju andekroppens materia kom-

mit från mediet, och "även om denna materia för tillfället lämnade sin ursprungliga kropp och bildade en ny, fanns nog ett samband mellan den och mediet och ett inflytande, vilket ökades eller minskades allt efter andens större eller mindre dominans över sin tillfälliga fysiska form". (2)

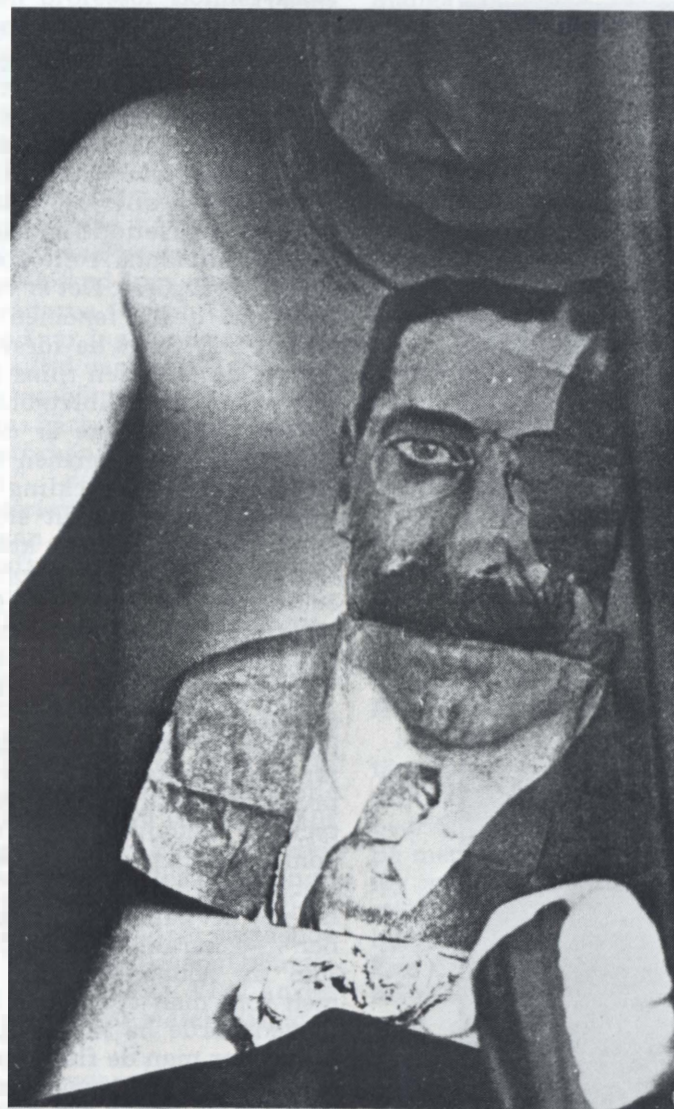
Andarna från 1870-talet hade dock det felet att de var alltför kroppsliga för att vara riktigt trovärdiga. Men under spiritismens nya blomstringsperiod, under 1900-talets båda första decennier, förändrade materialisationsfenomenen på nytt karaktär. De stora mediernas manifestationer antog nu ofta en mer "abstrakt" prägel. Det var inte längre andar av "kött och blod" som uppträdde. Det kunde i stället vara materialiserade bilder, som i baron v. Schrenck-Notzings experiment, eller synliggjorda

kraftfält och "psykiska armar" som i de Crawfordska undersökningarna av mediet Kathleen Golligher. Det blev vanligare att partiella materialisationsfenomen inträffade, och flera experimentatorer, bland dem den nämnde Schrenck-Notzing, kunde bli övertygande om fenomenens äkthet utan att i dem se manifestationer från någon andevärld. Baronen uppfattade dem i stället som materialiserade tankeformer; som mediets synliggjorda drömmar eller undermedvetna impulser.

III

Materialisationsfenomenen visade, även i sina mest abstrakta former, tecken på att vara intelligent styrda, och det spekulerades flitigt om vilken typ av intelligenser som kunde tänkas ligga bakom.

Spiritisternas lösning har redan

Ett "materialiserat andeporträtt". För tvivlaren kan porträttet likna en pappfigur som varit sammanvikt och är något uppslitsad i kanten.

berörts. Men även bland dem har oenigheten varit stor rörande frågan från vilka regioner eller livsplan dessa intelligenser kunde tänkas operera. Mest känd är professor Zöllners teori från 1878. Zöllner menade sig ha funnit avgörande bevis för att det utanför vårt existensplan funnes en fjärde rumsdimension, från vilken fyrdimensionsvarelser kunde roa sig med att göra grava ingrepp i våra naturlagar. Av sina kritiker betraktades han emellertid som sinnessjuk, och hyperkritikern Alfred Lehmann tyckte sig rentav i hans 2000-sidiga avhandling *Die Transcendentale Physik* blott kunna skönja en utdragen bekräftelse på diagnosen. (3) Men fyrdimensionsteorin utvecklades vidare av den spiritistiske teoretikern Carl du Prel, som spädde på med litet darwininspirerad utvecklingsfilosofi, och på ett "verkligt genialiskt sätt" — omdömet är Lehmanns — lyckades få "fyrdimensionsvarelsernas ingripande i människovärlden att icke endast icke stå i strid med naturlagarna, utan t o m bli en naturlig följd av deras egen och människans fortskridande utveckling". (4)

En annan synpunkt, som inte upphört att oroa science fiction-författare, är förstås att de där fyrdimensionsfigurerna — om de nu finns — inte nödvändigtvis behöver vara hädangångnas andar: det kan ju i princip röra sig om vilket slags tänkande psykonsystem som helst. Kanske har de teosofier rätt som menar att jorden befolkas av okända naturväsen vilka av någon anledning är immateriella och osynliga för våra ögon, eller kanske orsakas fenomenen av onda andar, djävlar eller demoner som har som enda osunda livsinstinkt att störta spörjande själar i fördärvet — en ortodox hypotes som föranlett många olustiga angrepp på spiritismen.

De intressantaste teorierna är de som försökt förklara fenomenen med utgångspunkt från mediet självt. En tidig tanke var att medierna kanske tillämpade någon form av suggestionstrick. Man kan ju genom hypnos helt förändra en människas verklighetsuppfattning; man kan förmå henne att inte längre uppfatta företeelser i sin omgivning, och man kan få henne att tro sig uppfatta andra företeelser som inte finns där. Dessutom kan man blockera minnet, dvs få henne att glömma att hon någonsin varit hypnotiserad. Om alla seansdeltagare vore snällt hypnotiserade ginge det säkert lätt att åstadkom-

ma märkliga fenomen. Enda kruxet är att det inte finns någon känd metod att utföra kollektiv djuphypnos. För att få hypotesen att gå ihop måste man alltså som den tyske filosofen Eduard v. Hartmann gjorde på sin tid, tro medierna vara utrustade med ockulta hypnotiska färdigheter av synnerligen hypotetiskt slag. Kanske finge man tänka sig att medierna "telepatiskt" kunde påtvinga omgivningen sina privata fantasier som hallucinationer. Olika hypnos- och suggestionsteorier var på modet medan hypnosen ännu var relativt nyupptäckt och oprövad i vetenskapliga sammanhang. Och tankegången är väl riktig i så måtto att suggestion säkert har spelat en viktig roll vid många spiritistiska seanser.

Men även om man accepterar materialisationerna som fysiskt verkliga återstår frågan i vad mån

de kan förklaras utifrån mediet självt. Personlighetsklyvning är ju ett välkänt psykopatologiskt fenomen och man kan tänka sig att de materialiserade gestalterna är synliggjorda bipersonligheter: dubbelgångare till mediet självt. Som kuriositet kan sägas att den ockulta litteraturen nämner flera fall av liknande (?) tankeformade materialisationer. Författarinnan Alexandra David-Neel påstår t ex att hon en gång under sina resor i Tibet hallucinerade fram en munk som tjänare — och han kunde senare hjälpa henne med diverse småsysslor. Metoden var dock inte särskilt praktisk eftersom munken — tydligen i likhet med vissa patologiska personlighetsklyvningar — uppvisade en till uppstudsighet gränsande självständighet och dessutom var mycket svår att bli av med. (5).

Ett "andeporätt" under utbildning.

Den spiritistiska hypotesen är väl den psykologiskt mest närliggande — i synnerhet som de materialiserade "andarna" själva ofta uppger stöda den. Men detta behöver inte vara ett avgörande argument. Från hypnotiska regressionsexperiment vet vi att det mänskliga psyket ofta skapar sidopersonligheter som förlänas en fiktiv preexistens i tid och rum. Att — som ofta görs — tolka detta som reinkarnationsminnen är alltför lättvindigt. Det tycks vara ett undermedvetet behov hos somliga människor att skapa sådana bipersonligheter och att utge dem för att vara tidigare avlidna. Och om detta gäller för hypnotiskt framkallade bipersoner, så kan det gälla för medialt betingade "andemanifestationer" överhuvud.

IV

Av viss betydelse för alla dessa hypoteser är frågan om det överhuvudtaget förekommit äkta materialisationer — eller om kanske alltsammans bara varit bluff och taskspeleri.

För den som i dag vill bilda sig en uppfattning i den frågan finns väl bara två saker att göra: Att läsa gamla seansberättelser (och grubbla över hur mycket man kan tro på auktoriteter), samt att titta på gamla seansfotografier (för att utrona hur materialisationerna såg ut).

Vissa allmänna reflexioner kan naturligtvis göras. Det är t ex misstänkt att dessa fenomen numera nästan helt tycks ha försvunnit — nu när det äntligen finns tekniska möjligheter att omintetgöra allt bedrägeri. Och kanske är det också misstänkt att fenomenen tycks ha genomgått en utveckling — som därtill innebar en allt större anpassning till publikens krav — eftersom visserligen uppfinningar och trick kan utvecklas och förbättras, men naturfenomen sällan brukar förändras på det sättet.

Och när man börjar plocka bland gamla seansfotografier stegras obönhörligt ens misstankar. Man får det intrycket att de förment äkta fenomenen i ovanligt hög grad tycks ha tillkommit med "falska fenomen", d v s trick, som förebilder. Det finns i alla trick — i synnerhet när det gäller sk "stora illusioner" — karakteristiska förbehåll som är nödvändiga för tricken, men som man tycker att äkta fenomen borde ha kunnat undvara. Likväl ser man de flesta "materialiserade hädangångna" posera som de gjort på kända fotografier från deras levnad, de har underliga kroppsproportioner, fr a smala ax-

lar, (ett arrangemang med dockor borde bereda svårighet just med axlarna) och är påtagligt förtjusta i skylande draperingar, etc. En svaghet med dessa materialisationer är också att de ständigt påminner om något som de enligt uppgift inte är. Andarna påminner om utklädda personer, dockor, målade bilder, dubbeleponeringar e d. Ektoplasman påminner om chiffong, gasväv eller annat tyg. Man tycker det är anmärkningsvärt att dessa fenomen, om de är äkta, helt saknar egen identitet. Det föreligger alltså ett förfärande "trovärdighetsgap" mellan bevarade fotografier och samtida ögonvittnesskildringar. Den stora hög vittnesintyg och översvallande positiva seansrapporter som t ex baron v. Schrenck-Notzing samlade på sig från samtida forskare och kulturpersonligheter i Tyskland är verkligt imponerande — men de "andefotografier" som han samtidigt redovisar ser minst sagt tvivelaktiga ut. Om dessa "andar" är upphöjda varelser komma från den fyrdimensionella värld som professor Zöllner talar om, så ser de i alla fall tvådimensionella ut. Och om de inte är några andar utan materialiserade tankeformer som baronen själv ansåg, så kunde inte ens hans argaste kritiker ha tänkt dem värre. För oavsett hur "tankeformer" än skall se ut, så liknar dessa "tankar" målade bilder eller masker på papp eller tyg — ja, ibland kan man rentav skönja trådarna i tyget. Och dessa masker svävar ingalunda fritt; nej, de tycks alltid vara prydligt lutade mot eller upphängda på andra föremål i deras närhet: på mediet självt, kabinettsförhången eller något annat. Men "... det är klart att därest den materialiserade formen har vikt, så kan den icke hålla sig svävande i luften", förklarar en professor i fysik detta ofördelaktiga intryck: "Det primitiva vid dessa materialisationer och det 'jordiska' arrangementet med mediet som stöd, upphängning etc. är således ingenting annat än vad man kunde förvänta för att materiens lagar ej skola upphävas. Å andra sidan blir det begripligt, varför somliga ställt sig skeptiska angående äktheten av ofullständiga materialisationer. Mediet skulle ha använt konstgjorda masker och ett sådant påstående har man sökt styrka genom hänvisning till fotografierna. Visst är det masker, men det är materialiserade masker." (6)

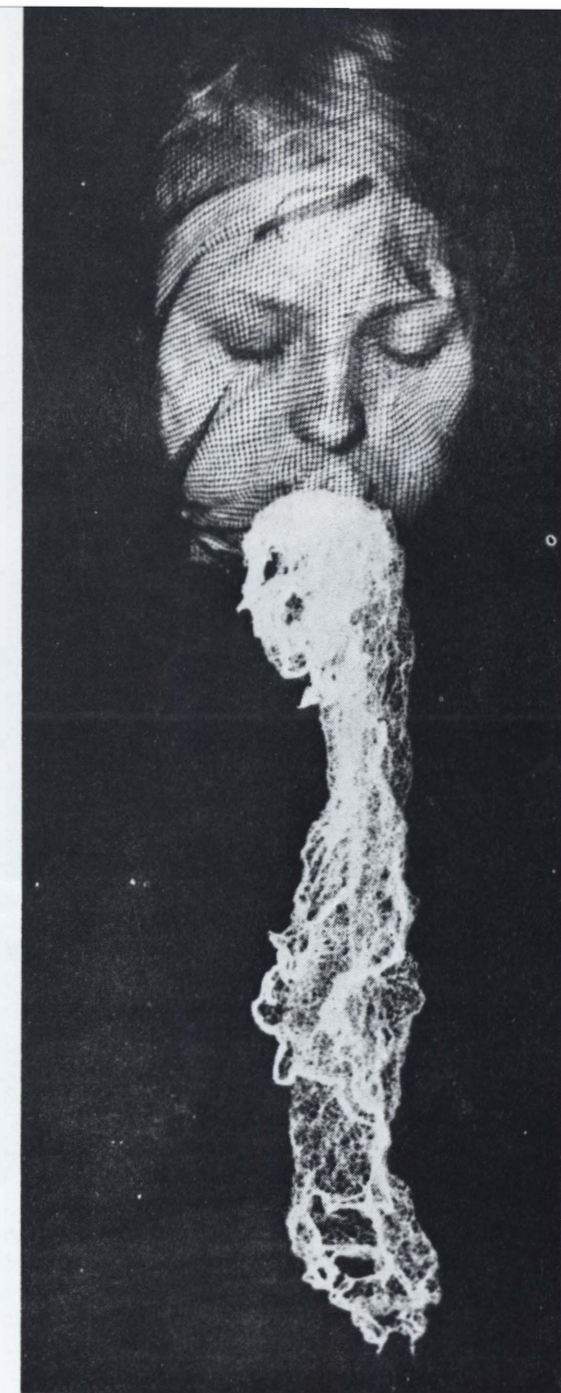
Att en bedragare skulle använda masker för att härma äkta fenomen, det kan man ju förstå. Men än en gång: Varför måste "äkta feno-

men" efterlikna oäkta?

V

Och ändå, om man bläddrar i gamla seansrapporter, eller lyssnar till vad auktoriteter som forskat i dessa fenomen har att förtälja, är det lätt att bli övertygad. Många seanser, under vilka materialisationsfenomen inträffade, tycks faktiskt ha genomförts under vetenskapligt bebyggande former. Och många framstående forskare blev helt övertygade om fenomenens existens. Charles Richet, den kände nobelpristagaren, sammanfattade efter att ha bevistat hundratals materialisationsseanser sin övertygelse i de bevingade orden: "Oui, c'est absurde; mais peu importe: c'est vrai." (Ja, det är orimligt, men inte desto mindre, det är sant.) (7) Och den kände parapsykologen dr Gustave Geley nådde fram till samma slutsats: "Jag säger inte bara att det inte är bedrägeri. Jag säger att bedrägeri är omöjligt." (8) Och om man gör sig införstådd med vilka kontrollåtgärder som vidtogs vid många av dessa seanser, förstår man deras åsikter. Hur skulle t ex baron v. Schrenck-Notzings medium Eva C (hennes rätta namn var Marthe Beraud) ha burit sig åt för att fuska? Seanslokalen — baronens eget laboratorium — genomsköts minutiöst av såväl forskare som trickexperter före och efter flertalet seanser. Mediet visiterades och avkläddes inpå bara kroppen, och en kvinnlig läkare undersökte alla kroppsöppningar. Somliga seanser genomfördes då Eva C var helt naken, ibland ikläddes hon triåker. Hon fick svälja tabletter med starkt färgande verkan — naturligtvis för att ingenting skulle kunna döljas i magsäcken. Blixtljuskameror strategiskt utplacerade i seansrummet kunde utlösas närhelst seansledaren så önskade. Och likväl uppträdde dessa fenomen! De verkar absurda, och de ser tvivelaktiga ut, men om hon fuskade: Hur bar hon sig åt?

För att bedrägeri skulle vara tänkbart måste det samtidigt ha skett ett mycket omfattande självbedrägeri från forskarnas sida. Så menade sig t ex dr Gustave Geley med egna ögon och i tillfredsställande belysning ha kunnat följa hur ektoplasman utsöndrades från Eva C:s kropp. Den kom "särskilt från de naturliga kroppsöppningarna och från extremiteterna, från överdelen av huvudet, från bröstvårtorna och fingertopparna". Den uppträdde ibland som en formbar deg: "en sant protoplasmisk massa", ibland som en mängd fina trå-

"Ektoplasma" strömmar ur munnen på mediet. Hon har huvud och händer omknutna med nät för att förhindra fusk.

dar, som ett brett band eller som en fin väv som fullständigt kunde täcka mediet som en mantel. Den kändes som spindelväv vid beröring. Substansen var levande och rörlig och varje fiber tycktes genomträngd av intelligens. "Substansen framväxer ibland långsamt, stiger och sjunker och glider över mediets axlar, bröst eller knän med en krälande reptil-liknande rörelse. Men ibland rör den sig tvärt och hastigt, dyker upp och försvinner blixtnabbt. (---) Vid flera tillfällen har jag med egna ögon sett dessa uppvisningar från början till slut. Jag har t ex sett substansen utsöndras

En "tankeformad materialisation" — som tycks vila på mediets huvud — identifierad som skådespelerskan Monna Detza, vars porträtt finns i *Journal Femina*, april 1912. Både likheter och skillnader finns mellan "materialisationen" och tidskriftsbilden.

Författaren Alexander Bissons "materialiserade ande" tittar fram ur kabinettet. Bisson dog i januari 1912, och bilden togs i juni samma år. Det är mediets händer som syns.

från mediets händer och binda dem samman, för att, då mediet särade händerna, förlängas, bildande tjocka rep. Därefter har den spridit sig och bildat fransar (...) och slutligen har mitt i dessa fransar gradvis framvuxit fullt utbildade fingrar, en hand eller ett ansikte." (9) Substansen kunde också, enligt Geley, motta känselintryck som vidarebefordrades till mediet.

Vittnesberättelserna är intressanta även ur psykologisk synpunkt. Inte nog med att experimenterarna hörde och såg egendomliga ting — de kunde ofta, då fenomenen inträffade, uppleva direkt kroppslig påverkan: tex en förlamande känsla av köld som spred sig genom lemmarna.

Vid många av den här tidens

seanser inträffade dessutom egendomliga följdfenomen som inte bör förbigås vid en bedömning av materialet. Det kunde röra sig om hastiga temperaturförändringar i rummet, ljusfenomen, luktsensationer m m. Om ett sådant fall berättar dr John Björkhem i *Det ockulta problemet*. Händelsen inträffade vid en seans med mediet Lajos Pap, hållen i Uppsala. Seansen var helt negativ bortsett från att "en klar och tydlig acetondoft" kunde förmärkas från mediet. Björkhem skriver: "Vid exempelvis sockersjuka kan kroppen inte förbränna kolhydraterna på vanligt sätt, men för att livsfunktionerna skall uppehållas behöver kroppen energi. Den har då sådana reservmöjligheter att den kan omvandla exempelvis fett-

ämnen till kolhydrat. Som biprodukt uppstår då just aceton. Acetonlukten omkring Lajos Pap måste tyda på att något ovanligt skedde hos honom och att en oerhörd energimängd gick åt, så stor att kroppen inte kunde skaffa fram den på vanligt sätt." (10) I och för sig vore det kanske ingen konst för en durkdriven bedragare att smuggla med sig aceton — men förutsättningen är förstås kunskap om de medicinska fakta som dr Björkhem framhåller. Liknande randmärkningar kan göras beträffande många mediala prestationer. Kathleen Golighers fenomen tycktes tex också följa ett teoretiskt mönster som — om fenomenen uteslutande tillkommit genom fusk — inte stämmer med bilden av

den olärda, oerfarna flicka som hennes "biografer" utmålat. Bedrägerihypotesen förutsätter alltså inte bara illusionsnummer utan också — ibland — ett mycket teoretiskt tänkande från mediernas sida.

VI

Om prekognition ställer frågan om ESP-fenomenen på sin spets, kan man säga att materialisationerna är PK-fenomenens mest otroliga aspekt. Men indicierna för att äkta materialisationer förekommit är mycket svårbedömbara. De flesta namnkunniga materialisationsmedier, som tex Helen Duncan och "Margery" Crandon, begagnade åtskilliga knep, och om de också presterade äkta fenomen är ovisst. Ett av tidernas största medier var den polske poeten Kluski som i början på 20-talet åstadkom verkligt bisarra manifestationer. Både djur och monster materialiserades under hans seanser. Vid ett tillfälle uppenbarade sig tex en falk som flaxade kring i seansrummet för att därefter försvinna lika oförklarligt som den kommit. Och vid andra tillfällen framträdde "den felande länken" — en av fotografier att döma avskräckande hårig troglodyt. Kluskis fenomen visade sig så återupprepningsbara att de väckte hopp om att kunna studeras under strikt laboratoriemässiga förhållanden — men tyvärr tycks fenomenen ha upphört innan de blivit fullständigt undersökta.

Trots Kluskis prestationer tror jag man bör framhålla det anmärkningsvärda i att nästan alla de stora auktoriteter som blev övertygade om materialisationsfenomenens existens på något sätt experimenterade med mediet Eva C. Det var Eva C som var Richets medium i Algeriet och Paris. Eva C var baron v. Schrenck-Notzings och Mme Bissons främsta materialisationsmedium, och det var med Eva C (och med mediet Kluski) som Gustave Geley experimenterade i Paris. Det ligger alltså nära till hands att tycka att hela frågan om materialisa-

tionsfenomenens vara eller icke vara står och faller med Eva C:s prestationer. Och här befinner sig sanningssökaren i en föga avundsvärd situation. Medan bevarade fotografier från hennes seanser ser minst sagt tvivelaktiga ut, har de samtida ögonvittnesskildringarna en verkligt imponerande tyngd. Ingen kan upphöra att förvåna sig över den disharmoni som råder mellan vittnesberättelser och bevarade fotografiska dokument.

Noter

- 1) Man kan också skönja en klar utvecklingslinje som via olika slags fysiska fenomen, främst "andefotografering", leder fram till de första materialisationsfenomenen. Det finns följande likheter mellan en del av Schrenck-Notzings och Geleys materialisations-

fotografier och tex Ted Serios' och fr fam. Veilleux' sk tankefotografier, vilket, förutsatt att fenomenen är äkta, kan tyda på "en gemensam nämnare".

2) Svanqvist A. *Orimligt — men sant!*, Sthlm 1957, sid 96.

3) Lehmann A. *Den moderna spiritismen och ockultismen*, Sthlm 1906, sid 182.

4) Ibid sid 224.

5) David-Neel A. *Bland mystiker och magiker i Tibet*, Sthlm 1933.

6) Wereide Th. *Psykiska fenomen*, Sthlm 1921, sid 42. (Min kurs. i cit.)

7) Richet Ch. *Traité de Métapsychique*, Paris 1922, sid 691.

8) Ibid sid 667.

9) Geley G. *De l'Inconscient au conscient*, Paris 1919, sid 54—59.

10) Björkhem J. *Det ockulta problemet*, Falun 1970, 4 uppl., sid 103 f.

Bilderna är hämtade ur Schrenck-Notzing, A.v., *Materialisationsphänomene*, München 1914.

Bilden visar "ektoplasma".

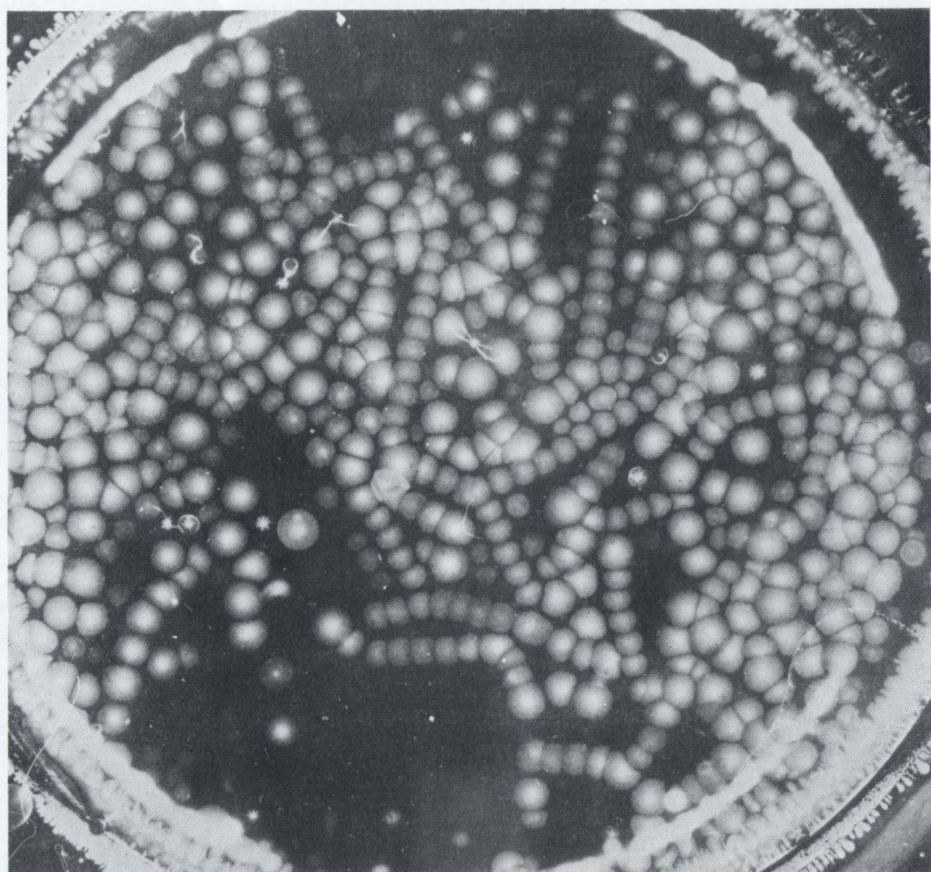
Medium på samtliga bilder är Eva C. utom på bilden sidan 21, där mediet heter Stanislaw.

Har skapelsens krafter fotograferats?

Av Nils-Olof Jacobson

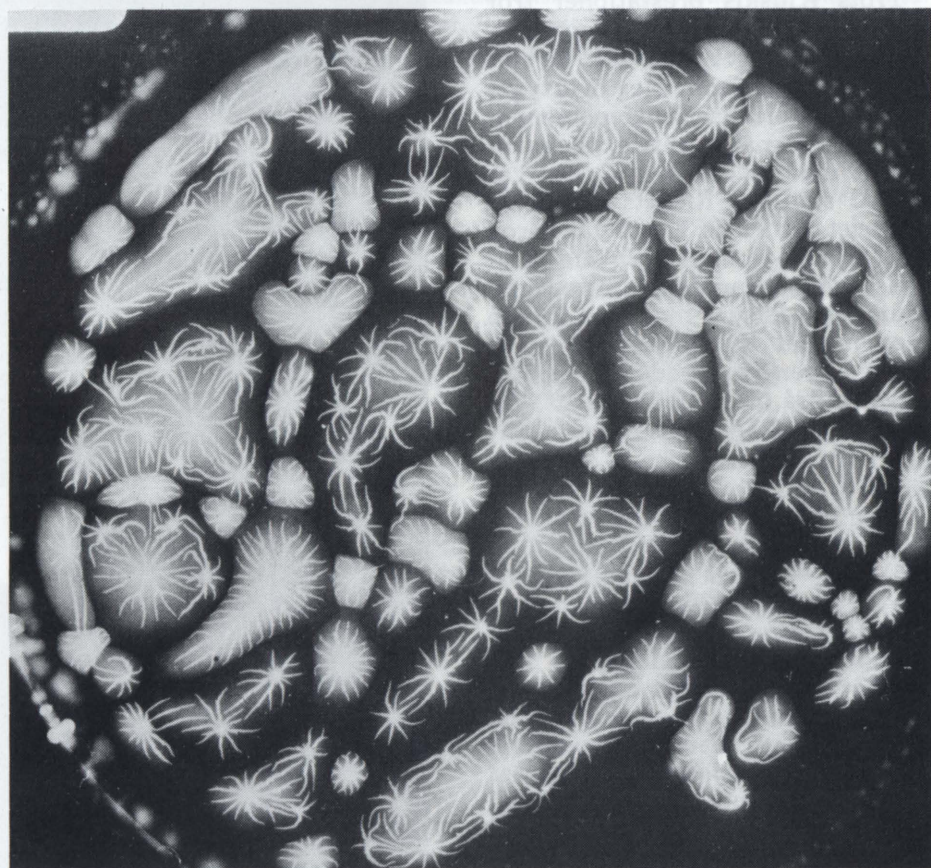
I Sökaren 4/74 skrev jag om en kommande engelsk bok, *The Loom of Creation* av Dennis Milner och Edward Smart. De hade med en variant av Kirlianfotografi fått i mitt tycke mycket märkliga bilder. Dennis Lindbohm protesterade i nr 7/74 och menade att bilderna visade "elektriska demoner", dvs urladdningar som har enkla och kända fysikaliska förklaringar. Sedan har det varit tyst kring boken, men nu har den äntligen kommit ut på förlaget Neville Spearman (adress 112 Whifield Street, London W.1). Det är en praktfull volym på 319 sidor i stort format, inbunden, med en mångfald bilder i färg och svart-vitt. Det är förvånande att den har kunnat tryckas till ett så lågt pris som £ 4.95. (Den som vill beställa boken direkt från förlaget bör bifoga betalning och lägga till åtminstone £ 0.50 för portot.)

Boken har undertiteln "A study of the purpose and the forces that weave the pattern of existence", och

Den övre bilden visar det typiska mönstret för alkohol. "Värmesfärer, nästan i kaos, dominerar, svagt lysande av ljuseterpåverkan. Detta stämmer med alkoholens fysiska natur och beteende. Den är ju en vätska av låg täthet som snabbt och lätt avdunstar till mer kaotisk form. Jämför den välkända 'kaos-utlösande' verkan av alkohol på människans hjärna."

Den undre bilden visar "mönstret av oregelbundna strukturer av värmeeter fyllda med utstrålande ljuseterformationer" som fås av svavelsyra. Liknande mönster fås av andra starka syror, natrium- och kaliumhydroxid och vissa metallsalter i vattenlösning. (Bildens diameter på originalplåten är ca 70 mm, exponeringstid 1/100 sek.)

avsikten förklaras i avslutningen: "Kärnpunkten är att materien inte är den primära orsaken till vår tillvaro, utan materia är en skapelse av andlig aktivitet i en kosmisk eter. Det är denna andliga aktivitet som är det primära, och förståelse av tillvaron kan endast komma genom att söka förståelse av de andliga syften av de eteriska krafter som väver tillvarons mönster i en värld av materia."

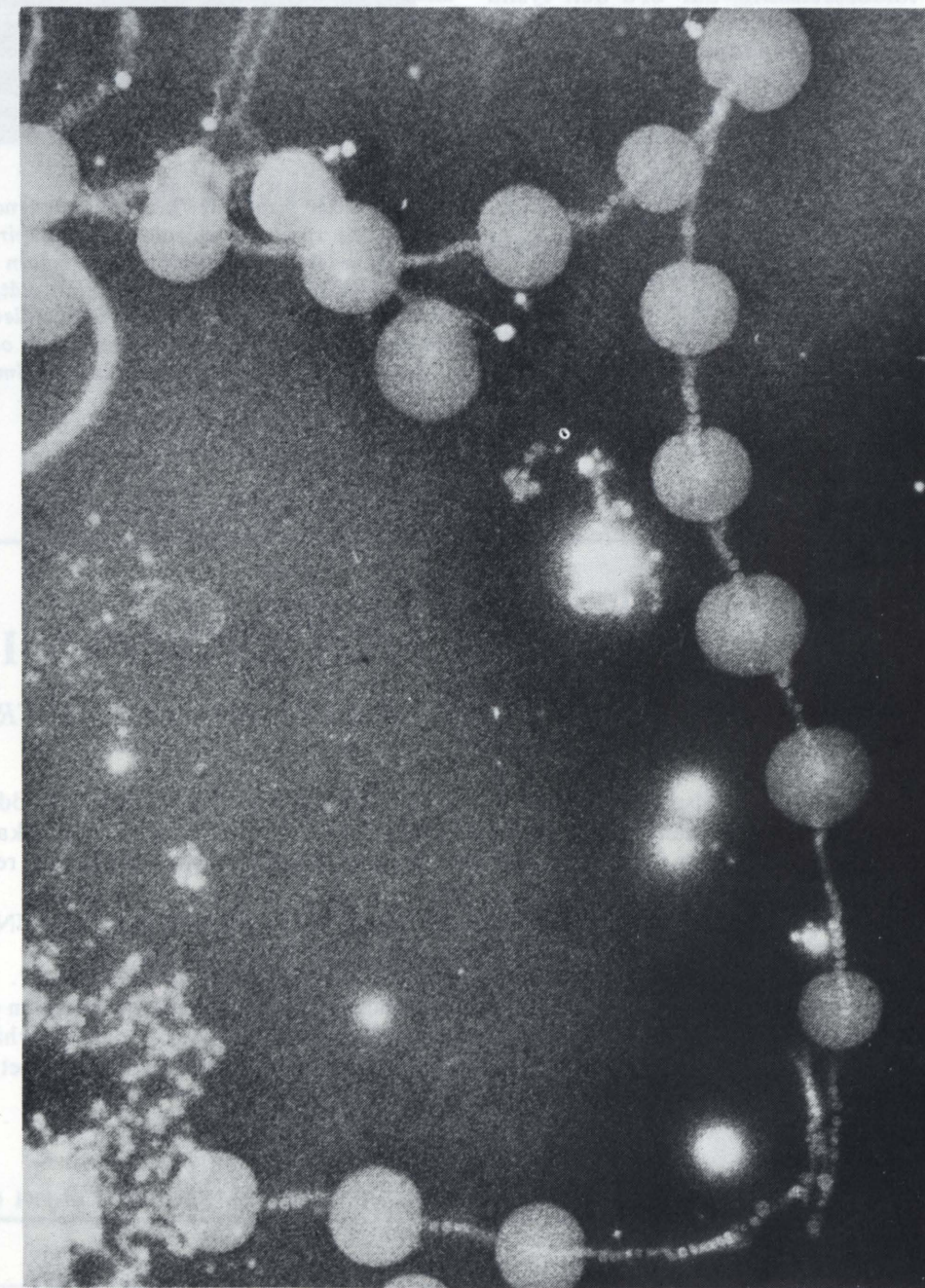
Författarna arbetar med metallurgisk forskning och undervisning av studenter. De kom i kontakt med beskrivningar av kraftfält kring levande väsen, den så kallade "auran", och fann dessa fascinerande. De började söka efter metoder att undersöka sådana fenomen, och med en variant av Kirlianfotografi studerade de löv och andra föremål. De fick fram vad som föreföll vara en "aura" kring löven och andra fenomen som de inte kunde förklara. De sökte därför vidare och utvecklade en teknik som gav mer basala, mindre komplicerade fenomen, med vilken de kunde "fotografera" luft, vattenånga och vätskor. Samtidigt sökte de efter begrepp och teorier som skulle kunna förklara de fenomen som de fick fram, exempelvis de bilder som visades i Sökaren 4/74. I sitt sökande kom de i kontakt med vad de kallar "objektiv mysticism", särskilt Rudolf Steiners beskrivningar av människans struktur och av Naturens plan med henne. Här fann de en begreppsapparat som tycktes kunna vara relevant för de experimentella resultat de fann. Men för att kunna förklara sina bilder måste de söka en allt djupare förståelse för den mystiska världsuppfattningen. Först då fann de begrepp som tycktes kunna förklara deras experimentella resultat.

Grundläggande för Milners och Smarts arbetssätt är alltså växelverkan mellan ett tålmodigt experimentellt arbete med "elektrisk fotografi" och ett allt mer djupgående studium av mystikers beskrivning av verkligheten. Författarna beskriver exempelvis hur de båda "objektiva mystikerna" Leadbeater och Besant vid sekelskiftet beskrev vad de kallade "uratomer", som skulle existera på gränsen mellan den andliga och den materiella världen. Genom olika transformationer skulle sedan uratomerna

bilda de fysiska atomerna. Till de märkligaste fotografierna i boken hör de på sid. 215—28, som visar kedjelika strukturer av vilka somliga har en slående likhet med de teckningar Leadbeater och Besant gjorde vid sekelskiftet för att visa sin klärvoajanta upplevelse av materiens struktur. De beskriver hur dessa "aktivitetskedjor" när det gäller syre är dubbla och spiralformade. Den här återgivna bilden av en dubbel spiral finns på ett foto där det mellan plåtarna endast fanns luft som hade bubblat genom vatten. Uppenbarligen kan det inte vara fråga om "atomer" i fysisk mening eftersom bilden endast är förstorad nio gånger. Författarna menar snarare att det är fråga om en principiell organisation av eterkrafterna. Om bilderna egentligen anses visa "uratomerna", och hur

dessa i så fall förhåller sig till de mycket mindre fysiska atomerna, blir inte riktigt klart av texten i kapitlet.

Med "objektiv mysticism" menar Milner och Smart ett objektivt logiskt tänkande tillämpat på den utvidgade upplevelse av tillvaron som den mystiska erfarenheten kan ge. De har särskilt hos Rudolf Steiner funnit användbara beskrivningar av förhållandet mellan den andliga världen och den fysiska naturens fenomen. De har studerat Steiner ingående, och i boken ger de först en koncentrerad sammanfattning av hans beskrivning av skapelseprocessen, dvs av människans utveckling från en tillvaro i en rent andlig värld över olika primitiva stadier fram till den nutida materialistiska, självmedvetna människan. Faktiskt är detta den

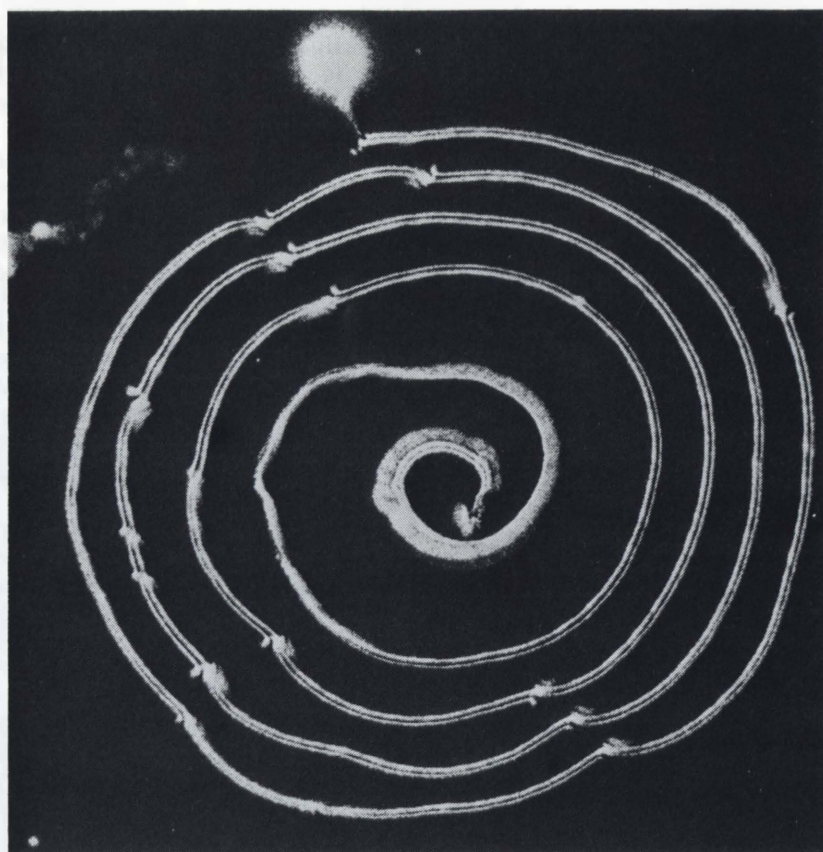
Bilden anges visa "värmesfärer" förbundna med "kraftströmmar". Sfärernas diameter på originalplåten är 1—2 mm.

första framställning jag har läst som har gett mig en begriplig bild av den antroposofiska utvecklingsläran — förutsatt att referatet är riktigt. (Den visar också att Steiner och Martinus i allt väsentligt skildrar samma utvecklingsförlopp, fastän de använder helt olika terminologi och intresserar sig för olika aspekter på förloppet. De skär så att säga kakan på olika sätt — men det är samma kaka.)

Sedan följer en kort framställning av olika medvetandetilstånd och utvidgat medvetande, och så — åter i huvudsak enligt antroposofin — en skildring av de fyra eterkrafternas utveckling och växelverkan i naturen. Först därefter kommer på drygt 100 sidor författarnas egna "experiment med eteriska krafter" med de mest förbluffande bilder. Så följer en mycket omfattande, kommenterad litteraturförteckning, där bl a den tyska läkaren Sigrun Seuteman ger en kort men spännande skildring av sina erfarenheter av Tony Agpaoas "psykiska kirurgi", illustrerad av tre märkliga färgbilder. Slutligen finns trettio sidor om den experimentella tekniken för "eterkraftfäls-fotografi" med ritningar och kopplingsscheman för den tekniskt och elektroniskt kunnige.

Det är egentligen omöjligt att referera denna bok som i så hög grad bygger på samverkan av text och bilder. Milner och Smart redovisar här grundforskning på ett

Forts. på sidan 28

En del bilder visar hur "kraftströmmarna" kan vara dubbla och se ut som nystan som rullas upp, eller spiraler. Denna spiral har en märkligt komplicerad struktur med de regelbundna växlingarna mellan de båda spåren. Den har på originalplåten en diameter på 7—8 mm. Mellan plåtarna fanns vid exponeringen alltså bara luft mättad med vattendång. Detta gäller även bilden på föregående sida. Exponeringstiden för bilderna på sidorna 25 och 26 var 10 sek.

Samtliga bilder copyright Milner & Smart.

SERIÖS ASTROLOGI

— VÄRLDENS ÄLDSTA VETENSKAP I MODERN TOLKNING —

Födelsehoroskop med personlig karaktäristik. Planetställn. vid födelsen. Gynnsamma vinkel-förhållanden och särskilda aspekt-analyser. Förkl. till de glyptiska tecknen. Hur planeternas rörelser i zodiaken med osviklig kraft och styrka ger förmåga att realisera önskningar och anlag

OM NI KÄNNER DE GYNNSAMMA TIDPUNKTERNA

Födelsehoroskopet visar initialt Edra personliga förutsättningar. Den dags-aktuella planetställningen visar: När Ni med framgång kan realisera Edra intressen och nå Edra mål. Horoskopet utföres i flerfärg. Sänd föd.uppg. — tid o. plats — och Ni erhåller detta värdefulla horoskop inom en vecka mot postförsk. kr 120:— + porto. Låt planetkraft hjälpa Er!

SKRIV IDAG!

"Modern astrologi" F. Olsson Box 10104 400 81 Göteborg.

LIVET FORTSÄTTER EFTER DÖDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB
Box 5314, 102 46 Stockholm 5

FÅ DERES HOROSKOP

stillet og tilsendt for 35 svenske kr.
Send fødselsdato, klokkeslet og fødested til

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj,
Danmark

A B C-BOKEN FÖR MÄNNISKANS UTVECKLING

Del 1 av Jan Sandell

Upptar de viktigaste grundreglerna för uppbyggandet av det nya mänskliga samhället.

Del. 2 och 3 (under utarbetning)

Tar upp miljöförstöring, karmalagen (orsak och verkan), djurplågeriet, meditation, framtidens samhälle, nya tekniska forskningar om universums skapelse och framtidens rymdresor med ny teknik.

PRIS Del 1. Kr. 3:— + porto.

Namn

Adress.....
(v.g. texta)

KOSMOS

Box 9315, 541 03 Skövde 3

FÖDELSEHOROSKOP OCH SPÅDOMAR

Ange vilket som önskas och så exakta uppgifter som möjligt om tid och plats för födelsen.

Födelsehoroskop 40:—

Allmän spådom: 20:—

Specialspådom: 30—40:—

KENT SKOGLUND
VALLVÄGEN 11 a
824 00 HUDIKSVALL

Sven Magnusson

"Flygande tefat" ... vad säger vetenskapen?

Pris 45:— inkl. moms
I varje bokhandel eller direkt från

Zindermans förlag
Box 310

401 25 Göteborg 1
Tel. 031/13 78 32

"En bra tefatsbok."

Roland Adlerberth

"... en balanserad inlaga..."

Ulf R. Johansson

"... en verkligt bra grundläggande presentation av några olika aspekter på problemkomplexet."
Anders Liljegren

Krishnamurti

Under tiden 11 juli—1 augusti har Krishnamurti fördrag och diskussioner i Saanen/Gstaad i Schweiz. I slutet av augusti och början av september är han i Brockwood Park, England. Den som är intresserad av att resa och höra Krishnamurti, kan få upplysningar från Krishnamurti Center, Reginsvägen 4, 161 41 Bromma. Tel. 08/25 69 20.

Berätta om Sökaren för Dina vänner!

En skepsis blir verklig först då den också vänder sig mot sig själv.
Thomas Mann

Ge Ditt sinne en chans ... och förändra Din världsbild

Vid närmare eftertanke blir man klar över att vårt sinne är den värdefullaste styrka vi besitter. Din plats i livet bestäms av hur mycket Du lär att utnyttja denna inre kraft. Du har kanske ännu inte medvetet börjat använda något av den mentala kraft Du redan besitter.

Vi har alla förmågan att vända ett problem till något positivt, varje besvikelse till en förhoppning, varje invändning till ett svar o s v.

Genom att utnyttja Din inre sinnesstyrka och mentala kraft är det lättare för Dig att använda de kunskaper Du nu har.

Inre Personlig Utveckling vill visa Dig att Du verkligen besitter denna styrka och kraft. Du lär Dig bl a hur Du utvecklar och fokuserar denna förmåga, så att Du medvetet kan dirigera den. Den metodik Du lär i kursen Inre Personlig Utveckling kan ge Dig ett helt nytt och positivt synsätt, som utvecklar Dina inre egenskaper och insikten om Dig själv och Din plats i livet.

INRE PERSONLIG UTVECKLING

Stockholm: instruktör Maria Rost, Råsundavägen 19, 171 52 Solna
telefon 08/730 32 05

Göteborg: instruktör Gerd Ellholm, Nordostpassagen 69, 413 11 Göteborg
telefon 031/24 10 17

Jag är intresserad av Inre Personlig Utveckling och önskar ytterligare information.

Namn:

Adress:

telefon. /

all den kunskap och människokärlek som har blivit resultatet. Så har jag personligen uppfattat Edistas initiativtagare och tanken bakom Edista. Och resultatet kommer till stånd genom ett fint samarbete mellan Bertil och Ulla — Ulla, som inte läst så många av dessa böcker, därför att hon har andra intressen, men som gläder sig åt att kunna göra den insats hon gör. Och vad vore då Edista utan Ulla?

helt nytt område. De konstaterar blygsamt att inte alla av deras resultat förefaller kunna förklaras utifrån den kända fysikaliska vetenskapen. Jag tror de har rätt. Boken öppnar verkligen vida perspektiv för fortsatt forskning. Tyvärr blir den väl inte översatt till svenska (vilket förlag vågar satsningen?), men bokhandeln Vattumannen kommer förhoppningsvis att ha den på lager.

Lennart Hjertman, Stockholm, 15:—; Ulla Thilander, Stockholm, 25:—; Bengt Hemberg, Sandviken, 55:—; Runo Persson, Sundsvall, 6:—; Ragnhild Brambeck, Göteborg, 25:—; Gun Dahlerus, Solna, 5:—; Sven Ingvar Wennerstrand, Bromma, 5:—; Kerstin Börjesson, Göteborg, 10:—; Hakon G. Ardahl, Göteborg, 15:—; Ingegärd Olsson, Malmö, 55:—; Ethel Hedelin, Borås, 15:—; Bertil Persson, Lund, 5:—; Olle Johansson, Persnäs, 5:—; Elisabeth Bodin, Sandarne, 5:—; Folke Wiberg, Visby, 5:—.

Summa kronor 251:—. Hjärtligt tack!
Red.

*

Kontakt

Jag, en sensitiv flicka på 27, har svårt att uthärda ett för mig kaotiskt och robotliknande samhälle. Söker därför mänskliga kontakter och miljöer, ö.h.t. kärlek, skönhet, harmoni i tillvaron. Intr. bl. a. resor (i sydliga länder) och astrologi. Svar till "Vidare vyer", Sökaren f.v.b.

Pris för kontaktannonser: 20 öre per ord + 2:— i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 7:—. Moms. inräknad.

Käre Ajit das:

Med stort intresse läste jag i Sökaren 3/1976 ditt öppna brev till mig. Det är bra med samtal. Några fel har du inte funnit i min artikel om Hare-Krsna-rörelsen, vilket gläder mig. Men våra bedömningar av en del saker är olika, eftersom vi har olika tro.

Jag tror inte på det historiska sanningsvärdet i de indiska traditionerna, som får dig att påstå, att Bhagavad Gitas kunskap förmedlades av Krsna för åtminstone 120 miljoner år sedan och att Gita skrevs ned för 5000 år sedan. Jag tror mer på de religionsvetenskapliga forskare du nämner och som förlägger Gitas tillkomst långt senare.

Inte heller tror jag på kastväsendets välsignelser och gudomliga ursprung.

När du skriver att "statsöverhuvudet måste vara en gudsförverkligad själ som är fullkomlig och som har förmåga att leda samhället så att alla blir lyckliga" och därmed helt tar avstånd från vår nuvarande samhällsform, menar jag att du är helt verklighetsfrämmande.

Du skriver att de som söker fullkomlighet kan komma till er och att "även den mest kritiska iakttagare måste hos Srila Prabhupada och hans lärjungar finna en övertygelse och andlig inspiration svår att finna någon annanstans". Det kan jag alls inte instämma i, och jag finner inte som du en "fullkomlig mästare" i Prabhupada. Jag finner bättre vägledning och inspiration i Bibeln och hos Kristus.

Jag tror inte som du, att det är det samma att tro på Kristus och att tro på Krsna (eller hans lärjungar Caitanya eller Prabhupada). Visst har bhakti (kärlek i Gita) och agape (kärlek i Bibeln) mycket gemensamt. Men till frälsningen i Kristus, tron att Jesus genom sin död och uppståndelse ger mig frihet och frimodighet att leva utan fruktan, finner jag ingen motsvarighet hos er. Kristendomens symbol är Kristi kors, och det är betydelsen av det korset som skiljer kristendomen från den form av hinduism du företräder (även om du själv inte gärna använder ordet hinduism). Med hjärtlig hälsning

Sten Rodhe
Malmö i april 1976

Bästa SM.

Med anledning av det Du skriver i Sökaren 2, 1976 angående spiritismen ser jag mig nödsakad att protestera. Jag tror att Du vet för lite om detta ämne för att kunna uttala Dig så kategoriskt som Du gör.

Du skriver bl a: "En spiritist bryr sig inte mycket om den parapsykologiska forskningen och dess resultat." Denna uppfattning är alldeles fel och har inget med verkligheten att göra. Om det finns

något som spiritisterna intresserar sig för, så är det just den parapsykologiska forskningen.

Du skriver vidare: "Spiritismen — eller spiritualismen — är inte vetenskaplig, lika lite som andra former av religion." Detta är också oriktigt. Spiritisterna arbetar just vetenskapligt utifrån detta ords rätta betydelse. Spiritismen är med andra ord mera vetenskap än den är religion, om den överhuvud taget är någon religion alls, vilket jag personligen är övertygad om att den inte är.

Alltså: spiritismen hör inte hemma bland religionerna, utan är snarare ett komplement till dessa.

Jag skulle vilja föreslå, att Du studerar den moderna spiritismens historia, som har sin begynnelse i USA, i den lilla staden Hydesville hos familjen Fox, hur det vidare utvecklar sig och sprider sig till Europa, främst till Frankrike, och fransmannen Allan Kardec, som här inleder sin undersökning av spiritismen, vilket resulterar i spiritismens fem huvudverk.

Allan Kardec's mest kända verk är

Andarnas bok
Mediernas bok
Genesis (skapelsen)
Himmel och helvete
Evangeliet enligt spiritualismen

Om du kände till de verk som jag här har hänvisat till, och om Du kände till spiritismen överhuvud taget, skulle Du inte skriva som Du gjort.

För övrigt står jag gärna till tjänst med upplysningar just om spiritismen, om så skulle önskas.

Med vänlig hälsning
Kurt Johansen
Arkiv f. psykisk forskning
Frederikssundsvej 233
DK-2700 Brønshøj
Danmark

Bästa Kurt Johansen!

Jag har stor erfarenhet av spiritualismen — seanser, böcker, tidskrifter. Jag har också — i motsats till spiritualister i allmänhet — stor erfarenhet av parapsykologiska böcker, tidskrifter och problem.

Allan Kardec's över hundra år gamla skrifter har jag inte tagit del av. Men mycket har hänt sedan Kardec's tid. Den moderna parapsykologiska forskningen ger inte mycket stöd åt spiritualismen. Enstaka forskare anser sig ha funnit goda skäl att tro på överlevnad. Men majoriteten av de parapsykologer som är att räkna med, vill förklara de mediala fenomenen som yttringar av människans eget omedvetna själsliv. I Harald Schjelderups **Den dolda människan** ges riktiga upplysningar om hur forskarna i dag ser på mediumismen. Schjelderup, som var professor i psykologi i Oslo och starkt intresserad av parapsykologi, är

en god auktoritet, när det gäller psykisk forskning.

Bland spiritualisterna i Sverige förekommer, såvitt jag kunnat iaktta, ingen nämnvärd information eller diskussion om den vetenskapliga forskningen rörande de mediala fenomen som spiritualisterna grundar sin tro på. Tidskriften Utan Gräns, som är officiellt organ för spiritualismen i Sverige, har ingen bevakning av den parapsykologiska vetenskapen och upplyser inte om någonting väsentligt därifrån.

Den spiritualistiska rörelsen anordnar sina många seanser med den förutsättningen att det är fråga om kontakt med andevärlden. Ändå vet alla, som är väl informerade, att vad som kommer genom medier inte utan vidare kan hänföras till andars verksamhet. Det är tveklaktigt om man någonsin genom medium kan få kontakt med en andevärld.

Nej, Kurt Johansen, spiritualister visar sällan mer än ett yligt eller snett intresse för forskningen kring spiritistiska fenomen. Tron och inte vetenskapen står i centrum för dem.

SM

VATTUMANNEN

Bokhandel och
postorder

NY KATALOG 1975

med nya titlar från
USA och England.

Order: tel. 08/10 69 15

Affär i Strindbergs Blå Tornet
Drottninggatan 83, Stockholm

Meditation, yoga, astrologi, massage,
akupunktur, makrobiotik, flygande te-
fat, skivor, affischer, rökelse.

Nu bättre och snabbare leveranser.

VATTUMANNEN
Box 45096
104 30 Stockholm

BUDDHISTISK LITTERATUR

Everyman's Ethics

Fyra av Buddhas tal i engelsk översättning av Narada Maha Thera.
32 sidor, 5:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

Kan beställas från
BUDDHASANAFÖRLAGET
Box 5158, 102 44 Stockholm

De svenskspråkiga titlarna finns även i
bokhandeln.

Resa till Filippinerna

den 1 september, 17 dagar

Direktflyg från Arlanda via Köpenhamn. Inkl. anslutningsflyg från Göteborg eller Jönköping 4.850:— och med inkvartering i dubbelrum på bra hotell. Enkelrumstillägg 350:—. Första veckan i Manila (Quezon City), andra veckan i Dagupan, Pangasinan och Nalinac Beach Hotel, strandhotell vid Kinesiska sjön.

Förfrågningar och anmälningar till reseledaren Kaj Alwestrand, Bystämmsgatan 9, 725 90 Västerås, tel. 021/526 08.

DET MÄNSKLIGA SINNET ... NÄR ALLT ANNAT SLÅR FEL LÄS ANVISNINGARNA

"Dianetiken... var som en blixt från klar himmel. Människan hackade och sågade, elchockade och injicerade, lärde ut och moraliserade, dömde och hängde, samt satte folk i fängelse med stor entusiasm, utan att ha något som helst hum om vad som var orsaken till att människor gjorde som de gjorde, eller vad som var orsaken till att människan var sjuk eller frisk.

Svaret på detta, och den punkt där man börjar, var och är fortfarande Dianetiken"
L. Ron Hubbard

PRIS 60 KR
KÖP, LÄS och ANVÄND
DENNA BOK

Bli mer dig själv —
uppnå större förståelse
BESTÄLL IDAG!
SCIENTOLOGIKYRKAN
I SVERIGE,
STOCKHOLMS-
FÖRSAMLINGEN
Kammakargatan 46
111 60 Stockholm
Tel. 20 19 55

Copyright ©1975
av L. Ron Hubbard
EFTERTRYCK FÖRBJUDES
Scientology är en tillämpad
religiös filosofi

Skicka mig ex av boken DIANETIK: DEN MODERNA VETENSKAPEN OM MENTAL HÄLSA av L. Ron Hubbard

Jag betalar med check ☐
Jag betalar per postförskott ☐
Jag betalar per postgiro nr 50 09 41-0 ☐

Namn

Adress

Postadress Tel

Alla beställningar levereras inom 24 timmar

Scientologykyrkan i Sverige, Stockholmsförsamlingen
Kammakargatan 46, 111 60 Stockholm. Tel. 08/20 19 55

BOKRECENSIONER

Människans sidopersoner

Är du säker på att du är du — alltid och under alla förhållanden? Eller kan du plötsligt bli någon helt annan, med annan identitet och andra minnen? Du tror nog att ingen kan ta ifrån dig ditt rätta jag — du är du, och förblir det.

Men det är faktiskt så att en människa kan ha *sidopersoner*, dvs. identiteter vid sidan av det vanliga, normala jaget. Det finns flera olika typer av sådana sidopersoner. Ett medium, som går i trans, blir tillfälligt någon annan; den normala personligheten skjuts undan och en ny träder fram: medvetandet tycker sig för en stund vara någon annan än det vanliga jaget. — Och under drömmen är man inte riktigt sig själv; man har då inte sin normala personlighet utan är något diffust, konturlöst. — Ett fåtal människor "minns" att de i ett tidigare liv har varit någon annan; detta kallas fall av reinkarnationstyp, och även det är ett slags sidopersoner.

Genom att experimentellt försätta en person i hypnotiskt tillstånd kan man i många fall skapa sidopersoner. Man kan suggerera honom att gå tillbaka i tiden och uppleva sig som t ex tonåring eller som litet barn. En vuxen som suggereras att vara fyra år gammal, beter sig som en fyraåring och har dennes kunskaper och minnen. Han tycks återuppleva sig själv som han var i fyraårsåldern.

Flera forskare har suggererat försökspersoner att gå tillbaka till *tiden före födelsen* och berätta om vem de var då och vad de gjorde. En som sysselsatt sig med detta är dr Reima Kampman, som är psykiater och överläkare i Uleåborg, Finland. I sin doktorsavhandling *Hypnotically induced multiple personality* redovisar han sina undersökningar. Nu har det också kommit en bok på svenska av honom, där han på mera lättillgäng-

ligt sätt berättar om sina forskningar. Den heter *Du är inte ensam* (Askild & Kärnekull 60:— inkl. moms.) och har översatts av Ralf Parland.

Dr Kampmans försökspersoner har suggererats till tiden före födelsen. I de flesta fall, där djupt hypnotiskt tillstånd uppkommer, har försökspersonen ingenting att säga om något liv före födelsen, men hos åtskilliga uppträder en ny identitet: den hypnotiserade omtalar att han är den och den, som lever i en annan tid. Ibland berättas ett mycket fängslande människoöde.

Dr Kampman redogör i detalj för flera utfrågningar av hypnotiserade försökspersoner, som förts tillbaka till "tidigare liv". Ibland har han ställt frågor rörande de yttersta tingen. Då kan det låta så här (U=utfrågaren; F=försökspersonen):

- U: Du berättade tidigare om själens djupstruktur. Kan du berätta mera om det?
 F: I alla själar finns samma grundbeståndsdelar, men de är olika ordnade hos olika personer. Någon kan till exempel vara dum, en annan klok, men det beror på att dessa delar är olika vända.
 U: Finns himlen?
 F: Nej.
 U: Finns Gud?
 F: Vad menas med det?
 U: Vad man nu i allmänhet menar med en gud.
 F: Varje människa är sin egen gud, varje människa är i sig en gudomlighet.
 U: Varifrån har den där själen kommit?
 F: Ur vattnet.
 U: Varifrån har vattnet kommit då?
 F: Vattnet har kommit ur vattnet och vattnet har kommit ur tomheten.

Intervju med en annan försöksperson i hypnos:

- U: Varifrån kom du?
 F: Jag fick en själ.
 U: Varifrån?
 F: Uppifrån.
 U: Vad är anden?
 F: Om jag också förklarade det så skulle ni ändå inte vara i stånd att fatta det.
 U: Varför inte? Om du förklarar riktigt bra så fattar jag nog.
 F: Inte kan jag förklara det. Jag sa ju att jag inte säger det. När du är död, förstår du allt.

Människans sidopersoner är onekligen ett fascinerande fenomen. De uppvisar oss säkert ingenting om tidigare

liv — stöd för reinkarnationsläran kan man inte få där — men de visar på förbryllande egenskaper hos det mänskliga medvetandet.

Dr Kampman är klar över att sidopersonerna inte kan tolkas reinkarnationistiskt, utan är ett slags fantasiskapelser. (I min bok *Det "övernaturliga" och vår världsbild* har dr Nils-Olof Jacobson skrivit ett avsnitt om egna hypnosexperiment som han gjorde för många år sedan, och därav framgår ganska klart att försökspersonen bildar sin "tidigare inkarnation" av stoff ur det nuvarande livet.)

"Du är inte ensam" är ett unikt populärvetenskapligt arbete och rekommenderas som en av de bästa parapsykologiböcker som kommit på svenska under senare år.

SM

Tankeenergi och vitaminer

Larsons förlag fortsätter att ge ut böcker av den produktive tyske författaren K.O. Schmidt. Den senaste heter *Den inre läkaren* och är på 139 sidor (pris 39:— inkl. moms.). Boken handlar om helande. Den berättar om ett antal olika helare och deras sätt att arbeta, från Coué till Quimby och Blumhardt. Innehållet är uppdelat på 68 korta avsnitt. Det blir ganska svåröverskådligt. Litteraturförteckning saknas. Trots mängden av allmänna råd är det nog ganska svårt att i denna bok finna ledning hur man bäst kontaktar sin egen inre läkare. I mitt tycke väger boken mycket lätt vid en jämförelse med t ex Agnes Sanfords "Det helade ljuset".

En liknande bok har kommit på Borgens förlag i Köpenhamn. Det är sjukgymnasten Lis Andersen som har skrivit *Helbredelse ved tro og tankeenergi* på 248 sidor. Den är indelad i 40 avsnitt och inte heller så helt lätt att hitta i. Men hon ger ordentliga litteraturhänvisningar, och boken är i betydligt högre grad än Schmidts av praktisk gör-det-själv typ. Hon citerar en lång rad författare på området (även Agnes Sanford), och ger också rätt noggranna anvisningar om hur man går tillväga i praktiken om man verkligen vill försöka deras metoder.

Liksom Schmidt återger Lis Andersen många anekdoter om märkliga helanden. Deras värde är ju beroende av hur sant och fullständigt återgivna de är, och det har man små möjligheter att veta. Men andra anekdoter är av mer se-

delärande typ, och det kanske inte är så viktigt om händelsen har inträffat exakt så som den berättas. Som en dansk läsövning vill jag gärna återge en:

For nogen tid siden hørte jeg beretningen om en del svenske biskopper, som skulle deltage i et gejstligt møde på Gotland. Da båden gik fra Stockholm, var vejret fint, men inden længe blæste det op til noget nær en orkan. De arme biskopper blev tumlet rundt og led tilmed alle søsygens kvaler. Omsider vovede ärkebiskoppen sig op på broen til kaptajnen for at høre, hvor galt det stod til, og om det i det hele taget var håb om at overleve.

På hans forespørgsel svarede kaptajnen: "Vi har gjort alt, hvad der stod i menneskelig magt, og har nu kun Gud at stole på!" Hvortil bispnen med rædsel malet i alle træk råbte: "Det var dog förfærdeligt!"

Måske finder en og anden, at hans udråb ikke rigtig var en kirkens mand værdig. Jeg mener da også, han snarere burde have sagt: "Da det er mit speciale at stole på Gud, som heller aldrig har svigtet mig, vil jeg sige tak for den inspirerende oplysning og straks bringe den videre til opmuntring for mine brødre!"

En sådan udtalelse skulle for en kristen være det naturligste af alt!

Men vi kan sagtens ryste på hovedet ad den stakkels bisp. Hvem af os är bed-

re end han?...

Lis Andersens bok är betydligt mer personligt och medryckande skriven än Schmidts, och jag rekommenderar den gärna.

Lerchs förlag i Johanneshov är (såvitt jag vet) ganska nytt på den svenska bokmarknaden. Det tycks ha specialiserat sig på hälsoböcker. *Stora läkarboken om vitaminterapi — megavitaminer för hälsan* (Inbunden 319 sidor, pris 64:— inkl. moms) är skriven av den amerikanske läkaren Harold Rosenberg och förlagsjournalisten A.N. Feidzamen. De förordar förebyggande behandling med megavitaminer, alltså höga vitamindoser. Boken har av några svenska professorer blivit utdömd som farlig för folkhälsan, då man anser att vissa av de rekommenderade vitamindoserna är så höga att de kan medföra allvarliga skador. Men debatten om vilka vitamindoser som är optimala går vidare, och sista ordet är verkligen inte sagt. Faktum är ju att de flesta av oss lever på en ganska olämplig kost. Boken citerar ur en mängd artiklar och böcker om vitaminer och näring, men tyvärr saknas tillräckliga litteraturreferenser vilket gör det omöjligt att gå till källorna. Det är en allvarlig brist i en bok av denna typ. Boken innehåller detaljerade förslag till "vitaminprogram" för olika åldrar, om vilka läkarna alltså har olika åsikter. Det näringsprogram som förordas är dock all-

mänt vettigt, men ofullständigt. Viktigare än att ange hur många extra milligram man bör ta av olika vitaminer och mineraler borde ju vara att beskriva en kost som i sig själv ger största möjliga mängder av dessa vitalämnen, så att extra tillsatser normalt blir onödiga. Men sådana böcker finns det ju redan gott om för människor som vill förbättra sin kost.

Nils-Olof Jacobson

Ny Laxvik

Ingvar Laxvik är präst i svenska kyrkan. Han har då och då besökts av människor som haft paranormala upplevelser som klärvoajans, telepati och prekognition. Kolleger till honom har också fått besök av personer i samma ärende. De har då ibland stått rådvilla. Ibland har de hänvisat personerna till Laxvik.

Som vägledning för präster av alla kategorier från alla trossamfund har Laxvik sammanställt en bok, *Självård vid paranormala upplevelser* (Verbum 1976, 81 sidor, häftad 25 kronor). Den innehåller tio grundregler hur prästen bör förhålla sig till sina rådsökande församlingsbor.

Jag är inte präst utan psykolog och vet inte så mycket om religiös självård. Ur psykologisk synvinkel är Laxviks råd förnuftiga, och boken fyller säkerligen en lucka i prästens utbildning.

Katarina Ed

SÖKARENS BOKKLUBB

Prenumeranter på Sökaren är automatiskt medlemmar i vår bokklubb och har förmånen att köpa speciallitteratur till rabatterade priser.

Som bok nummer åtta erbjuder vi Andrew Tomas VID FJÄRRAN VÄRLDARS STRÄNDER från Nybloms förlag.

Mänskligheten har nu mer än någonsin tidigare tillgång till de medel som krävs för att forska bakåt i sitt eget ursprung — så

långt som till den explosion som skapade vårt universum, utvecklingen av de första levande cellerna, uppkomsten av en mänsklig civilisation under den långa stenåldern — och att samtidigt skåda ut, runt rymdens hörn där vår framtid ligger.

ANDREW TOMAS (förf. till "Vi var INTE först") har

I klubben tidigare utgivna böcker kan även beställas:

MEDIUM 32:— inb. (ord. pris 43:—)

PSI, PSYKISKA UPPTÄCKTER BAKOM JÄRNRIK 35:— inb. (ord. pris 47:—)

EN STÖRRE VERKLIGHET 41:— (ord. pris 54:—)

LÄNKEN 28:— (ord. pris 36:—)

DE ÅTERFÖDDA 35:— (ord. pris 46:—)

FENOMENET URI GELLER 32:— (ord. pris 42:—)

SLUMPENS RÖTTER 28:— (ord. pris 35:—)

Ordinarie c:a-pris inkl. moms 43:—
 Ert medlemspris inkl. moms 32:—

vågat frigöra sig från den jordbundna syn på oss själva som hållit oss fjärrade under historisk tid. Genom att sammanställa verk av fackmän inom biologi, arkeologi, geologi, historia och astronomi har han sökt åstadkomma en omvärdering av människans utveckling i tid och rum och försökt se hennes framtida öde mot bakgrunden av ett omätligt förflutet och en oändlig framtid — VID FJÄRRAN VÄRLDARS STRÄNDER.

Han undersöker mysteriet

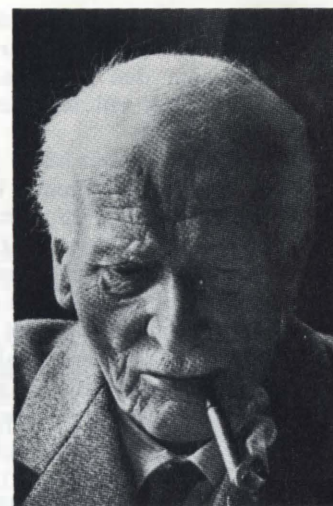
med den "oändligt lilla computer" som säger även icke levande kristaller vilka former de ska antaga och finner ett samband mellan det organiska och det oorganiska, det organiska och det "intelligenta", mellan människan och övermänniskan, vars möjligheter vi ännu inte kan skönja. Han ser mot den framtid, då "stjärnmannen" kommer att resa med ljusets hastighet och granskar de vittnesbörd som finns för att en sådan supervarelse redan finns och länge har funnits.

Fyll i kupongen här nedan och sänd in den, eller ring 08/84 04 15 och beställ.

Till Sökarens Bokklubb,
 Box 17037, 104 62 STOCKHOLM
 Härmed beställs ex av VID FJÄRRAN VÄRLDARS STRÄNDER à 32:— inkl. moms.
 Härmed beställs ex av kr.
 Boken/böckerna kommer portofritt till mig om några dagar.
 Namn:
 Bostad:
 Postnr: Postadr:
 VAR GOD TEXTA!

SYNKRONITET

ett begrepp som kanske
får stor betydelse
för vår världsbild

C. G. Jung

Den schweiziske psykologen Carl Gustav Jung (1875—1961) är — tillsammans med fysikern Wolfgang Pauli — pappa till begreppet synkronitet, varmed menas en akausal lag eller princip efter vilken ibland händelser sker. Synkroniteten skulle ha en betydelse jämförbar med kausaliteten: vissa händelser sammanfaller meningsfullt i tiden och rummet utan att det finns något orsak-verkan-förhållande mellan dem.

Att en händelse knyter en annan händelse till sig på grund av att ett kausalt förhållande råder mellan dem är lätt att fatta. Den ena händelsen orsakar den andra. Men att händelser skulle kunna förbindas med varandra på ett icke slumpmässigt men akausalt sätt är svårare att acceptera.

Jung, som hade upplevelser av en utomvärldslig verklighet och i övrigt gick sina egna tankevägar, ansåg sig kunna finna belägg för akausala förbindelser mellan händelser. Som ett exempel har han berättat att när han en gång promenerade tillsammans med en kvinnlig patient i en skog och hon berättade

om en dröm med en räv, som gjort starkt intryck på henne, så kom — just i det ögonblicket — en räv fram mellan träden och gick framför dem i flera minuter.

Många av oss har väl upplevt liknande osannolika sammanträffanden. Vi har t ex tänkt på en sak — och i nästa ögonblick har den dykt upp i TV-rutan framför oss; eller vi har upptäckt två personer med samma ovanliga namn på en arbetsplats — utan att de varit släkt med varandra, etc.

På den gatuadress, där jag bodde, när jag startade Sökaren, bodde även en ledande medlem av Sällskapet Sannings-sökarna. Larsons förlag, med liknande intressen som denna tidskrift, har samma boxnummer: 3063. Tillfälligheter eller synkronitet?

En dag fick jag ett telegram, där en skribent i upphetsade ordalag förbjöd mig att publicera en artikel av honom på grund av vissa ändringar som jag föreslagit. Samma dag anlände ett ganska hästskt brev från en författare med likartat innehåll. Meddelanden av den sorten får jag annars mycket sällan.

Men den dagen satt jag på bussen och läste samtidigt telegrammet och brevet.

Egentligen vimlar livet av egendomliga sammanträffanden. Läsaren kan säkert själv göra upp en egen lista.

Tillfälligheter eller synkronitet?

I enlighet med sina funderingar kring en akausal princip intresserade sig Jung för astrologi. Astrologin förefaller ju vara orimlig utifrån ett kausalt tänkande: planeternas ställning på himlen i en människas födelseögonblick kan inte rimligtvis påverka hennes karaktär och vara orsak till händelser i hennes kommande liv på jorden. Men om man räknar med synkronitet — att vissa händelser hör ihop på ett meningsfullt sätt utan att vara kausalt förbundna med varandra — så blir astrologin inte längre orimlig.

Jag har bara läst om synkronitetsbegreppet i några artiklar i tidningen *Psychic* samt i Koestlers bok "Slumpens rötter", men tycker att detta kan vara något för de forskningsintresserade att försöka tränga in i.

SM

SÖKAREN

Nr 6 1976 Årgång 13
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47-8
Bankgiro: 372-8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

I redaktionen: Nils-Olof Jacobson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsaskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB, Borås, 1976

PRENUMERATIONSPRISER:

Helår (10 nr) 45:—

Halvår 24:—

Annonsspriser (moms tillkommer):

Helsida 500:—, halvsida 300:—, småannonser 10:— per spalt-cm men minst 30:—.

INNEHÅLL:

Postorderbokhandeln Edista 2

Reima Kampman på Sverigebesök 4

Amerikansk UFO-historia 5

Sökaren-jury bedömer UFO-böcker 7

Överlever människan döden? Enkät 8

Per Ragnar:

Reflexioner 13

Kaj Alvestrand:

Healing på Filippinerna 14

Jobbar för UFO-saken:

Thorvald Berthelsen 17

Sven Rosén:

Materialisationsfenomen 18

Nils-Olof Jacobson:

Har skapelsens krafter
fotograferats? 24

Bokrecensioner 30